

CULTURA CREȘTINĂ

revistă lunară

Redacția și Admini-
strația:
Blaj (Transilvania).

Abonamentul:
Pe an 70 lei.
Pe șase luni. 35 lei.

Redactor responsabil:
Dr. Victor Macaveiu
BLAJ.

Actualități.

Noaptea de Crăciun.

Peste văile și munții suri, ca de cenușe, ai Iudeei se lasă solemnă și plină de pace noaptea de Crăciun. Chiar în inima munților, la trei pași spre miazăzi de Ierusalim, strâns pe două coline, cu spatele acoperit de ridicături, cari îi taie orizontul și cu coasta stângă de-așemenea, își doarme, în visuri orientale, somnul liniștit în Decembrie anul I, orașelul Betleem.

Între el și Ierusalim, înecată în umbre câmpia Rephaim și bogata Uady-el Karrubeh. Pe aici cândva Rut din Moab strângea spice, privind cu ochi oștinți, când spre munții nisipoși și șterpi, când spre albastrul negriu, ce ieșea din valurile triste ale Mării Moarte, împinsă departe spre sud-est și — acum pierdută în întuneric. La miazăzi sfidează norii grei de iarnă Erodionul cu oasele pulverizate ale lui Irod.

Intr'acest cadru geografic, într'o peșteră, cum sunt multe prin șoldurile munților Palestinei; precis: într'una dela marginea orașelului, servind de ocrotire pentru animale, față în față cu Ebron se naște în noaptea aceasta — Mântuitorul lumii. Bunavestirea i-o făcuse un arhanghel al lui Dumnezeu, Mama lui era din scoboritorii dumnezeiești ai împăratului David. Iar el este centrul întregii istorii: în jurul lui se îmbulzesc amintirile ceasurilor celor d'întâi, dela crearea timpului încoace; într'însul este toată plinirea Dumnezeirii, toată puterea Tatălui, tot elanul, toată sfințenia Spiritului Sfânt.

Și se naște — într'o peșteră mucedă și murdară! De pe pereții ei calcarici picură stropi alburii de umezeală. Paie

de un galben negricios, destinate pentru hrana și pentru așternutul animalelor de povară, prieteni nedespărțiți ai sărăciei răsăritene, paie ude, cel puțin de abureală acestei crepături din stâncă, ele li sunt cea d'întâie pernă, cel d'întâi confort pe pământ.

Intr'acest *cadru social* s'au auzit mai întâi în lume scâncetele și sughitul înneecat în lacrimi, ale Fiului lui Dumnezeu. Aici s'au frânt cele d'întâi raze de lumină, picurată discret din stele, prin deschizăturile crepăturii de stâncă, în pupila trează a lui Isus — așteptatul, adoratul dorit al tuturor neamurilor pământului.

Peste obrăjorii lui rumeniți de frig, peste fruntea lui albă și rece ca ghiața, se pleacă cu buze cari tremură și iubesc, cari tremură și sufer — Mama lui. În ochii lui ea citește, ca în ochii vii ai Cuvântului, în ochii eternei Înțelepciuni, ecoul acelei iubiri a lui Dumnezeu, despre care spune Scriptura, că a fost atât de mare, încât Tatăl a dat pe Unul născut Fiul său, ca să moară pe cruce între tâlhari, după ce s'a născut în iesle între animale.

Inima Mariei păstrează într'însa toate impresiile, toată durerea, toată jalea, tot amarul acestei abandonări. S'ar zice, că jarul ce ardea în sufletul lui Isus și care-l făcea să-și aleagă anumè, ca să-și dovedească prin fapte, fără să peardă un moment, iubirea, aprindea în sufletul Mamei Sale tot mai viu, tot mai fecund acelaș foc și aceleași aspirații.

Acesta este *cadrul familiar* al Nașterii Domnului.

Privind cu frică și cutremur acest divin tablou, desemnat de îngrijirea lui Dumnezeu de noi, milioanele de creștini învață dintr'însul cele mai sublime lecțiuni ale credinței și cele mai gingașe trăsături din caracterul lui Hristos și apoi pleacă genunchii cu încredere și cu iubire în mijlocul bucuriei „că s'a născut Mântuitor lumii“, „Hristos Domnul în cetatea lui David“.

I. SALVIANUS.

Rubrică Pastorală.

Tractarea pastorală cu muribunzii.

Iubirea părintească a păstorului sufletească față de credincioși nu are să înceteze nici odată. Deprinderea actelor de o atare iubire nici când nu se prezintă însă mai necesară, ca atunci, când cutare credincios se află în articolul morții.

Atunci, fiind organismul slăbit și torturat de dureri, spiritul încă nu are claritatea în judecată și energia voinței, de cari ar avea omul nevoie în acele momente critice. În aceasta stare de compătimit ispitele sunt mai dese și mai violente, și din acest motiv morbosul este mai avizat decât, altă dată, la ajutorul unui sfătuitor bun și înțelept și la ajutorul harului dumnezeesc. Păstorul sufletesc are să-i fie acel sfătuitor și el este chemat ca să-i mijlocească morbosului acel har. De unde nu e de ajuns, că cutare morbos s'a mărturisit și cuminecat creștinește și a primit S. Ungere de pe urmă, nu, ci păstorul sufletesc este dator (exjustitia) să-l cerceteze și după aceea să-i stea în ajutor, spre a-i asigura mântuirea sufletului. În momentele ultime lupta cu pasiunile și ispitele este cea mai grea, și ea e hotărîtoare pentru o eternitate fericită ori nefericită. Dela datorința de a asista la patul muribunzilor nu-l escuză pe păstorul sufletesc nici depărtarea și nici alte pedeci. Iubirea părintească suportă ori ce greutate și învinge toate pedecile împreunate cu cercetarea credincioșilor greu morboși și pe cale de a-și da ultima suflare.

Semnele din cari putem deduce la gravitatea morbului și pericolul iminent al morții sunt de regulă următoarele:

1. Urcarea temperaturii preste 39.5^o gr. C., mai ales dacă e constantă și nici dimineața nu scade, este indiciu despre o gravă perturbațiune în organism; iară, când se urcă preste 40—42, arată, că pericolul morții este iminent. Tot așa și când temperatura scade repede sub normal (36—37°).

2. Pulzul des (preste 130 pe minut) neregulat și slăbit, apoi respirațiunea deasă de preste 35—40 pe minut (cea normală e de 20—25 pe minut) încă sunt semne, că morbul este greu și periculos.

3. Umflarea picioarelor mai ales în morburile acute încă însuflă îngrijiri serioase pentru viața morbosului. Dacă umflăturile (tumor) hidropice, cari s'au observat mai îndelungat dispar pe neașteptate adeseori vestesc, că moartea nu e departe.

4. Uscăciunea și culoarea palidă verzie a pielei încă e semn îngrijitor. Tot așa și asudarea multă și continuă mai ales noaptea arată, că individul slăbește și și morbul se agravează. Sudorile reci și abundente mai ales în morburile acute ne fac atenți că moartea bate la ușe.

5. Vomitura continuă, vărsarea de sânge în cvant mai mare și adese-ori indică leziuni grave în stomac ori plămâni. Spasmii sau convulziunile în membrele corpului arată conturbarea gravă a nervilor centrali. Dacă ele durează timp mai îndelungat, ori revin des, este de temut, că va urma moartea subită.

6. Când morbosul e de tot deprimat, ori a căzut în un fel de apatie, și orice i-se pare molest, e semn de grava perturbare în organism. Dacă morbosul zace mai tot nemiscat și nu e capabil să se întoarcă de pe o latură pe alta; apoi când corpul lunecă de pe căpătâiu (collapsus), indică o slăbire generală și o gravă atăcare a sistemului nervos central.

7. Semne de tot îngrijitoare sunt mai departe paraliza extremităților ori a unei laturi a corpului (hemiplegia) sau a unor mușchi, mai ales acelor ce string orificiile trupului, cât bolnavului involuntar îi curge saliva, urina etc.

8. Prevestitori ai catastrofei sunt și căderea în lăuntru a templelor (feței), aparența nasului și a urechilor ascuțite și lungite, cufundarea ochilor în orbite, strabismul neobservat până aci, împăingenia ochilor și preste tot tâmpirea și slăbirea simțurilor. Slăbindu-se musculatura și cufundându-se părțile moi din trup, vasele apar mai pronunțate, și mai ascuțite, iar fața lungită.

9. Slăbind treptat organismul, morbosul ajunge în *stadiul de agonie*, a le cărei semne mai pronunțate sunt următoarele: Buzele se contrag și nu acoper dinții, iară gura rămâne pe jumătate deschisă; fața e palidă viație; trupul se recește începând dela extremități (picioare și mâni) și e acoperit cu o sudoare cleioasă; membrele nu se mișcă, dacă se ridică recad fără putere; tot corpul — lipsit de forțe — înclină spre partea mai așezată a așternutului, și omul e neliniștit. Conștiința de sine se perde sau dela intrarea agoniei sau pe încetul, după cum se paralizează singuraticile organe ale simțului. De comun mai întâiu se perde mirosul, apoi gustul, pipăitul, văzul și mai în urmă auzul. Ca ultime semne de viață se prezintă respirațiunea scurtă și grea; la unii horcăitura sau stridor mortis, care stinge viața. (Cfr. S. Alphonso Homo apostolicus VII. Cappelmann, Medicina pastoralis).

Aceste sunt indiciile, că viața este în pericol; ele nu sunt singurile, ci cele mai comune, nici nu urmează în mod

necesar, ca morbosul, la care le observăm să și moară, ci servesc preotului, ca să se știe acomoda în tractarea cu oamenii greu bolnavi.

Observarea acestor prevestitori ai morții preotul să nu o descopere altora de cât cu mare precauțiune, de oarece se poate lașela în calificarea lor; iară prin indiscrețiunea sa ar putea să strice morbosului, familiei și chiar și propriei reputațiuni și chemări pastorale.

La asfixie uneori moartea e numai aparentă. Aceasta se poate deduce din împrejurarea, că membrele corpului nu-și pierd elasticitatea, corpul nu intră în putreziune, nici dacă ar fi expus la căldură.

Precum, venind omul în lume, Biserica îi curăță sufletul și-l sfințește prin S. Botez, așa și la eșirea lui din această viață, tot Biserica e chemată a pregăti acel suflet, rescumpărat cu scump sângele Domnului Hristos, pentru împărăția lui Dumnezeu.

În scopul acesta păstorul sufletească respective spiritualul morbosului îl va instrua, mângăia și întări sufletește pe muribund.

Instrucțiunea, în ce privește forma, să fie edificatoare, simplă și discretă, scurtă în ton confidențial și convingător. Vorbirile lungi și patetice, nu sunt potrivite la patul muribundului.

Materia exortațiunilor variază după starea morală și indigențele particulare ale morbosului. De comun însă se estinde la escitarea actelor de credință, sperare, iubire și de părere de rău pentru păcate.

Înainte de toate preotul să silește a deștepta în morbos acte de credință, în tot ce învață s. noastră Biserică. Prin aceasta morbosul renoește credința primită la S. Botez și întărește legătura sa cu Dumnezeu. Escitarea actelor de credință îi luminează mintea față de dubiile și scrupulii provocați de dușmanul mântuirii, și-i dă curaj și tărie contra ispitelor, ce îl împresoară.

Asemenea are să deștepte preotul în sufletul morbosului acte de speranță în îndurarea nemărginită a lui Dumnezeu, care voește, ca toți oamenii să se mântuiască și pentru răscumpărarea noastră a dat spre patimă și moarte pe Unul născut Fiul său. Speranța, aceasta anghiră a sufletului sigură și tare cum o numește S. Paul, (Evr. 6, 18 u.), va deștepta în

sufletul morbosului încredere în ajutorul lui Dumnezeu, și-va întări contra desperării, spre care ar fi ispitit în dureri și suferințe.

În legătură strânsă cu credința și speranța este și virtutea iubirii, despre care S. Paul zice, că „este îndelung rădăitoare, — toate le suferă, toate le crede, toate le sperează toate le susține (I. Cor. 131 urr.).

Mulți sfinți din iubire față de Dumnezeu au chiar dorit, ca să suferă, și s'au bucurat de suferințe, ca de cel mai mare dar, care oarecum îi aseamănă cu Domnul Hristos.

Escitarea actelor de credință, speranță și iubire obligă mai des în viață, cu deosebire însă în articolul morții. (S. Alph. Th. mor. lib. II. cap. 2. și 6).

Ca urmare firească a iubirii adevărate este părerea de rău pentru păcate sau contrițiunea. Este necesară părerea de rău, deoarece morbosul în urma durerilor și a ispitelor, la care rămâne expus, și după primirea sfintelor taine, ușor recade în păcate, de cari se poate curăți prin părere de rău, și prin contrițiunea perfectă i-se iartă nu numai păcatele ușoare, ci și cele grele. După ce omul nici când nu poate fi sigur, că s'ar afla în statul darului sfinților, preotul totdeauna să stăruie, că cei greu morboși să deștepte în sufletele lor acte de contrițiune perfectă.

În urmă să-l mângâie pe bolnav și să-l îndemne a fi cu resignațiune în voia Părintelui ceresc, care lasă să vină suferința asupra noastră, spre ne întări în virtute și a ne espia păcatele.

Spre a deștepta în muribund acte evlavioase și astfel a-i asigura moartea dreptilor, S. Alphonso (Homo Apostolus, Append. II. c. 5) recomandă:

a) Binecuvântarea bolnavului cu semnul crucii mai adeseori. b) Oferirea spre sărutare a sfintei cruci, a icoanei Domnului Hristos și a Preacuratei Fecioare Maria. c) Invocarea mai deasă a numelui Domnului Hristos, a Preacuratei Maria, a Îngerului păzitor și al sfântului patron, făcând invocarea sau chemarea cel puțin cu inima, dacă debilitat fiind nu ar putea pronunța cu gura. d) Să-i împărtășească mai de mult ori absoluțiunea sacramentală, cam la 3—4 ore. Dacă respectivul s'a obișnuit la anumite păcate, cum sunt: cugetele urite, mânia, ura inamicilor, blăstămarea etc., i-se poate da absoluțiunea și mai des, ca astfel să fie deslegat de păcatele făcute după mărturisirea sacramentală.

De cumva muribundul și-a pierdut conștiința de sine, i-se dă absoluțiunea sacramentală sub condițiune mai des și întrucât se poate, atunci când revine la sine.

Când începe agonia se pune în mâna muribundului o lumină de ceară aprinsă, ca semn, că el moare în credința cea adevărată și în speranța, că va fi părtaș de lumina gloriei cerești. Apoi se cetesc din Evanghelie „Rugăciunile prescrise la eșirea sufletului“. Este de dorit ca căsenii și cei din jurul muribundului se îngenunchie și să-și împreune rugăciunile sale cu ale preotului pentru mântuirea celui, ce se află în agonie.

În urmă, când i-se pare că omul a murit deja, să nu o enunță îndată aceasta, pentru că se poate să nu fi intrat deja moartea. Pe cei din jur să-i avertizeze, ca să nu plângă strigând. Când este cert, că sufletul a trecut la cele veșnice, să se roage pentru el împreună cu cei de față, ca Dumnezeu să-l așeze în partea dreptilor. Pe căseni să-i mângăie și să le dea povețele, de cari ar avea lipsă, în acelea împrejurări.

Dr. IZIDOR MARCU.

Prefața din „Istoria unui Suflet“ *).

În ora în care Biserica înalță la onoarea Fericitilor pe aceea, pe care de douăzecișisase de ani, cu o familiaritate plină de încredere o numesc cu toții *Mica Soră Teresa*, se cade să spunem, că de ce nu i-se scrie, cum este obiceiul, o biografie nouă, de ce nu se scrie o nouă viață a înghereștei Fecioare din Mănăstirea Carmelitanelor din Lisieux.

Motivul este următorul: multe personajii autorizate au fost unanim de părerea, de a se scartă totul ce ar putea, după avizul lor, să întunece opera primitivă, în care sufletul idealist al Servitoarei lui Dumnezeu își delineară propria sa istorie în accente ce nu se pot imită. Paginile aceste, de o prospețime și de o intraripare cerească, au încântat pe cei mai buni scriitori și operează în fiecare zi schimbări surprinzătoare în multe suflete. Sunt ca o cântare de iubire dumnezească, ce a putut fi modulată numai de lira armonioasă a unei surori a îngerilor.

*) Din admirabila autobiografie a Fericitei Teresa de Pruncul *Isus*, ce apare acum în traducere românească.

Autobiografia Fericitei Teresa de Pruncul Isus stă din trei părți. În partea întâie Teresa credeă să satisfacă unei dorințe a Maicei Agnes de Isus, sora sa Paulina, pe atunci Superioară în Mânăstire, care îi zise în 1895: „Scrie-ți amintirile din copilărie, numai pentru mine“. De aceea, tonul foarte simplu al acestor *memorii frățesti*.

Capitolele IX. și X., într'un stil mai rezervat, fură adresate în 1897 Preacuvioasei Maice Maria de Gonzaga, care urmase în slujba de Superioară, un an înainte, Maicei Agnes de Isus, dupăce fusese în oficiul acesta la intrarea în Carmel, la Invesmântarea și la Profesiunea Fericitei.

În sfârșit, capitolul XI. este scris pentru Sora Maria de Sfânta Inimă — Maria, sora mai mare a Teresei. Capitolul XII s'a scris de călugărițele Carmelitane, martore ale virtuților și ale sfintei morți a Fericitei.

Deși deosebitele manuscrise fură redactate fără nici o împărțire, a fost totuș necesar, să le împărțim în capitole, pentru înțelegerea mai ușoară a textului.

Însă înainte de a începe lectura, cetitorii ar voi, fără îndoială, să știe, cine au fost părinții eroinei noastre. Un episod din tinerețele lor, o idilă aceasta, pioasă și mișcătoare, merită să fie citat.

Transcriem prin urmare, adăugând unele detalii suplimentare, vechea Introducere din „Istoria unui Suflet“.

* * *

În luna lui Septemvrie 1843 un tiner de 20 ani urcă dus pe gânduri și visător culmea Marelui Sft. Bernard. Privirea sa adâncă și melancolică îi strălucia într'un entuziasm de cucernicie. Natura grandioasă a Alpilor îi treziă în suflet mii de gânduri generoase. Din când în când se opriă în drum, sta așa pierdut într'o visare adâncă și îndelungată, vărsă lacrimi, neputând să-și stăpânească valul de avânt sufletesc, ce i-se înalță în sufletul plin de laude și de iubire dumnezească; continuându-și apoi mersul întrerupt, ajunse curând la ținta călătoriei sale, la sfânta Mânăstire ce lucește în depărtări din înălțimea acestor culmi, ca un far de speranță și de iubire.

Abatele Mânăstirei, impresionat dela început de frumseșă rară a oaspelui său și de expresia loială a trăsăturilor lui, îl primî cu o specială bunăvoință. Se informă despre părinții săi, despre locul său de naștere și ajunse astfel să-i cunoască nu-

mele: Aloisiu Iosef Stanislau Martin, născut în Bordeaux la 22 August 1823, pe timpul când tatăl său, Cavalier al ordului regal militar al sft. Ludovic, tip de credință și de onoare, serviă în garnizoană cu gradul de căpitan. Acum, familia îi locuia în Alençon, unde el eră cel mai iubit între frații și surorile sale.

Intreprinse el oare o astfel de călătorie, numai ca să viziteze în trecere frumusețile acestei țări fermecătoare? Eră doar' atât de lungă calea cu dilejența din Normandia în Elveția, având să și-o continue de multeori numai cu bățul în mână! Nu! El nu venia aici, numai ca să ceară un azil pentru o noapte; căută un locaș pentru noaptea cevaș mai lungă a vieții..

„Tinere, îl întrebă atunci bătrânul călugăr, ți-ai terminat Dta studiile de latină?

La răspunsul său negativ, îi zise:

„Regret mult, fiind aceasta o condiție esențială pentru a fi primit printre frații noștri; însă să nu te descurajezi; întorcându-te în țara Dtale, muncește cu hârnicie și pe urmă te primim cu brațele deschise“.

Călătorul nostru își relua prin urmare, cam desamăgit, drumul țării sale. În ziua aceea l-ar fi numit drumul exiliului său. Scurt timp după aceea însă el simți, că Mănăstirea de pe Marele Sft. Bernard nu aveă să-i mai rămână pentru întreagă viața, decât o dulce amintire: Dumnezeu aveă alte planuri cu el. . .

Tot în orașul Alençon, câțiva ani mai târziu, D-ra Zelia Guérin, o copilă pioasă, cu fața agreabil marcată de o rară energie, se prezentă, însoțită de mama sa, la spitalul surorilor Sfântului Vincențiu de Paoli. De mult voia să-și solicite admiterea, însă Maica Superioară, călăuzită de Spiritul Sfânt, îi răspunse fără ezitare, dela cele dintâi întrevederi, că aceasta nu era voința lui Dumnezeu. Zelia rămase prin urmare la casa părintească, lângă sora sa mai mare¹⁾ și lângă fratele său

¹⁾ Aceasta deveni mai târziu Sora Maria Dositea în Mănăstirea Vizitandinelor din Mans, unde se distinse cu statornicie în toate virtuțile. După mărturisirea sa proprie, ea nu făcuse în viața sa întreagă nici cea mai mică greșală cu voie deplină. Dom Guéranger, care o cunoscuse, o cită ca pe un model de călugăriță desăvârșită.

Monsignorul d'Outremont, de sfântă amintire, episcop de Mans, merse să o cerceteze câteva zile înainte de moarte și li spuse următoarele cuvinte, ce o umplură de bucurie: „Copila mea, să nu ai nici o frică, unde arborele cade, acolo rămâne: Dta ai să cazi pe Inima lui Isus, ca să rămâi acolo pe veci“. Murl la 24 Februarie 1877, în anul al 48-lea al etății

mai mic, despre care se va vorbi mai de multeori în „Istoria unui Suflet.“

După demersul acesta zădarnic, fetița se rugă de multeori în inima sa, în chipul următor: „Dumnezeul meu, fiindcă nu sunt vrednică să fiu mireasa ta ca și sora mea, am să mă căsătoresc, ca să împlinesc voința ta sfântă. Te rog, să-mi dai atunci copii mulți, cari să-ți fie toți sfințiți ție.“

Dumnezeu rezervă pentru acest suflet de elită pe tinerul plin de virtuți, despre care am vorbit, și printr'un concurs providențial de circumstanțe, ei își celebrară căsătoria binecuvântată la 13 Iulie 1858 în biserica Notre-Dame din Alençon.

În sara aceleiași zile, — ne spune o scrisoare intimă din familie — Aloisiu descoperi tinerei sale soții dorința de a o privi totdeauna ca pe o soră iubită . . . însă după mai multe luni, împărtășind visul miresei sale, începui să doresc și el ca și ea să-și vadă unirea lor aducând cât mai număroase roade, ca să le ofere lui Dumnezeu, așa că putui atunci spune rugăciunea admirabilă a curatului Tobia: „Tu știi, Dumnezeul meu, că dacă iau eu pe pământ mireasă, este numai de dorul unei posterități, în care să fie binecuvântat numele tău din veac în veac.“

Din pământul acesta ales germinară nouă flori albe, dintre cari patru încă din zorii zilei se deschiseră în grădina cerului, până când celelalte cinci se desfăcură mai târziu, fie în Ordul Carmelitanelor, fie într'al Vizitandinelor. Toți copiii fură consacrați încă din leagăn Nepătatei Fecioare, Reginei crinilor. Le dăm aici numele, făcând să se remarce al nouălea și cel din urmă, cel mai privilegiat dintre toți, așa cum se deosebește într'al nouălea cor de Ingeri, corul Serafimilor.

Maria-Luisa, Maria-Paulina, Maria-Leonia, Maria-Elena, moartă la 4 ani și jumătate, Maria-Iosef-Aloisiu, Maria-Iosef-Ioan-Botezătorul, Maria-Celina, Maria-Melania-Teresa, moartă la trei luni și Maria-Francisca-Teresa.

Cei doi copii cu numele de Iosef fură câștigați cu rugăciuni și cu lacrimi. După nașterea celor patru copile mai mari, se ceru dela Dumnezeu, prin întrepunerea sfântului Iosef, un „mic misionar“, și îndată și apărui pe pământ, plin de surisuri și de farmece, întâiul Maria-Iosef. Vai, el nu făcu decât că se arată mamei sale . . . după cinci luni de exil, sbură la cer. Urmară atunci alte novene mai insistente; se voiă cu orice preț să se câștige pentru familie un preot, un misionar.

Însă „gândurile Domnului nu sunt gândurile noastre, nici căile lui nu sunt căile noastre.“ Un alt mic Iosef veni, plin de speranțe, dar nu s'au scurs nici nouă luni și el fugiă din lumea aceasta, ca să ajungă pe fratele său în Corturile veșnice.

Atunci, s'a terminat; nu s'au mai cerut misionari. O, dacă viitorul și-ar fi desvălit încă de pe atunci tainele sale, ce ocean de bucurie le-ar fi inundat inimile! Nu s'a scris oare, și pe dreptate, că: „Teresa este un mare misionar, puternică, irezistibilă în cuvânt, iar viața ei are un farmec, ce nu se pierde niciodată și toate sufletele, cari se lasă prinse în mreșile ei, nu vor rămâne nici în apele trândăviei sufletești, nici într'ale păcatului.“

Nu au devenit oare chiar și părinții săi misionari? Cetim pe întâiele pagini din traducerea portugheză a „Istoriei unui Suflet“ dedicația mișcătoare a P.-lui Santana S. I.:

„Intru amintirea sfântă și nemuritoare alui Aloisiu Stanislau Martin și a Zeliei Guérin, fericii părinți ai Sorei Teresa de Pruncul Isus, ca să servească de pildă tuturor părinților creștini.“

Ei nici nu suspicionau apostolatul acesta venitor, însă îl pregăteau fără să știe printr'o viață tot mai perfectă.

Multe încercări și ispite au trecut peste ei, însă ca singur răspuns către Dumnezeu, Părinte totdeauna, ce nu-și părăsește niciodată copiii, ei aveau numai o resemnare plină de iubire.

În fiecare dimineață se vedeau înaintea sfântului altar. Ingenunchiau împreună la Masa euharistică. Observau riguros posturile și ajunurile Bisericii. Țineau cu o fidelitate extremă repaosul de Dumineca, iar lecturile sfinte erau singura lor recreare preferită. Se rugau în comun, în felul emoționant al veneratului lor bunic, căpitanul Martin, pe care nu-l putea ascultă nimeni recitând Tatăl nostru, fără să se simtă emoționat. Marile virtuți creștinești străluciau în căminul acesta. Bunăstarea nu introducea luxul, ci în toate domniă o simplitate cu adevărat patriarhală.

„În ce iluzii trăiesc cei mai mulți dintre oameni, spunea des D-na Martin. Dacă au bogății, voesc îndată și onoruri, iar când ajung la ele, sunt de nou nenorociți, pentru că inima, care caută altceva decât pe Dumnezeu, nu este nicicând mulțumită.“

Toate ambițiile sale de mamă își primiau orientarea din cer: „Patru dintre copiii mei sunt deja bine plasați, scria ea, și ceilalți, da, și ceilalți vor merge după ei în împărăția cerurilor, încărcăți de mai multe merite, pentru că ei vor fi luptat mui mult“...

Mângâind pe cumnata sa, care-și plângea un copil, mort îndată după naștere, Doamna Guérin își destăinuște în modul următor gândurile, cari o întăreau în astfel de circumstanțe de doliu:

„Când închideam ochii iubiților mei prunci mici, simțiam desigur o durere mare, însă o durere resemnată. Eu nu regret de loc cât am suferit pentru ei. Auziam zicându-se: „Ar fi fost mai bine să nu-i fi avut niciodată.“ Eu nu puteam suferi limbagajul acesta, pentru că nu înțelegeam, cum puteau fi puse în cumpănă durerile și necazurile mele, cu fericirea eternă a copiilor mei. Pe urmă, nu i-am pierdut pentru totdeauna. Viața e scurtă și plină de mizerii, eu am însă să-i regăsesc acolo sus“.

Caritatea sub toate formele sale, deveniă ca un eflux continuu al acestei curățenii de viață și al acestor sentimente generoase. Cei doi soți dădeau în fiecare an din fructele ostenelelor lor, o sumă mare pentru Opera de Propagare a credinței. Ajutau pe cei săraci în nevoile lor și îi serviau cu propriile lor mâni. A fost văzut Dl. Martin, ridicând de jos, fără să se rușineze, ca un nou samaritan milostiv, un muncitor ce zăcea beat-mort într'o stradă frecventată; apoi luându-i cutia cu utensilii, oferindu-i brațul și conducându-l acasă, după ce îl făcuse cu delicateță atent, să se îndrepte.

Impunea blasfemiilor, cari tăceau în prezența sa, la o simplă observare.

Nimicurile respectului uman nu-i micșorară niciodată mărimea sufletului. Trecând pe d'inaintea vreunei biserici salută totdeauna sfintele taine, oricine ar fi fost cu el. Din respect pentru caracterul preoțesc, salută de asemeni pe toți preoții, pe cari îi întâlnește în drumul său. Cităm în sfârșit un ultim exemplu de bunătatea inimei sale:

Întâlnind într'o gară pe un nenorocit epileptic, ce muriă de foame, lipsit de bani, ca să se poată întoarce acasă, Dl Martin cuprins de milă, își luă pălăria, puse într'însa o întâie elemozină și apoi începù să facă cheta printre călători. Piesele plouau în „poșeta“ improvizată, iar bolnavul, mișcat de atâta bunătate, plângea cu recunoștință.

Toate binecuvântările lui Dumnezeu se lăsau peste toți pașii acestui servitor credincios, ca o răsplată pentru virtuți atât de rare.

În anul 1871 putù să-și părăsiască magazinul de bijuterii și să se retragă în noua sa locuință din strada Saint-Blaise,

continuând de atunci numai fabricarea de dantele, numite „Point d'Alençon“, începută de D-na Martin.

În casa aceasta din strada Saint-Blaise germină floarea noastră cerească. Ii zicem așa, pentru că ea singură își întitulează Manuscrisul Vieței sale: ISTORIA PRIMĂVĂRATECĂ A UNEI MICI FLORI ALBE. De fapt ea nu avea să cunoască și să știe, ce este toamna și cu atât mai puțin, ce este iarna cu nopțile sale înghețate... Veniă ca o vestitoare de pace și ca un gaj de speranță pentru Franța, după războiul din 1870.

O întâmplare misterioasă ce-i precedă nașterea, pare a voi să ne descopere furia demonilor împotriva acestei copile predestinate.

Intr'o seară, când Doamna Martin rămase singură să vegheze, cetind din Viețile Sfinților, simți dintr'odată, că i-se lasă pe umeri „ca o ghiară de fiară selbatecă.“ După o întâie impresie de teroare, sufletul său umil și încrezător în Dumnezeu își recâștigă seninătatea, fără de a înțelege însă atunci ce putea să însemne acest atac al duhurilor întunerecului.

În 2 Ianuarie 1873 la ora 11 și jumătate seara își făcù intrarea în lume „mica Teresa“. Data aceasta cădea pe zile de vacanță, astfel și surorile mai mari, din pensionul Vizitandinelor din Mans, se găsiu la casa părintească. Care nu le fu fericirea, când Dl. Martin, urcându-se în noaptea aceea, cu pași ușori în camera lor, le spuse cu un glas plin de bucurie: „Copii, aveți o sorioară!“ — Copila aceasta din urmă fu primită ca un dar din cer. Ea erà *buchetul*, cum zicea mai târziu tatăl său. De multeori o numiă și „*mica sa Regină*“ adaugând uneori titlurile pompoase: „*de Franța și de Navarra.*“

Ingerii de Crăciun cântară și ei la leagănul Teresei, folosindu-se de glasul unui copil sărac, care veni, bătând stângaci, la poarta fericitei case și lăsând o bucată de hârtie, pe care erau scrise versurile următoare:

*Surizi și mare să crești tu curând,
Te cheamă la fericire orice:
Gingăse îngrijiri, gingăse iubire.
Surizi, da, astăzi din zorii de zi
Boboc de floare frumos mugurit
Tu ai să fi o roză într'o zi!*

Auguriul acesta, în forma sa grațioasă, erà o adevărată profeție: bobocelul de floare deveni de fapt o roză de iubire,

însă pe pământ, ea nu avea să înflorească, decât pentru scurte momente: *pentru spațiul unei dimineți!*

Surideă acum la viață, așteptând momentele acele și toată lumea îi răspundea cu surisuri. La 4 Ianuarie în biserica Notre-Dame avu loc ceremonia botezului. I-se dădu de nașă sora sa mai mare Maria și de nume cel designat de mai înainte: *Maria-Francisca-Teresa*. Până aici totul eră bucurie și fericire, însă în curând gingașul mugur de floare se plecă pe delicatul său cotorăș și cu toții așteptau să-l vadă cum cade și moare... „Trebue să cereți ajutorul sfântului Francisc de Sales, scriă mătușa Vizitandină și să promiteți, că dacă nepoțica se vindecă, are să se numească cu numele său de al doilea: *Francisca*.” Mama sa însă nu putea să se hotărască atât de ușor. Așteptă lângă leagănul iubitei sale Teresa oarecum momentul din urmă, zicându-și: „Numai când mi-se va părea pierdută orice speranță, voi face promisiunea de a o numi Francisca”.

Însă blândul Francisc de Sales declină dela sine onorea aceasta. Copila reveni la viață și se numi definitiv TERESA. Cu toate aceste, trebuiă să i-se asigure vindecarea printr'un sacrificiu, trimițind-o la țară și dându-i o doică. Atunci micul mugur de roză se înălță din nou pe cotorășul său, deveni puternic și viguros. Lunile de exil trecură repede, după cari fu adus, proaspet și drăguț, în brațele adevăratei sale mame.

Vai, îmbrățișerile aceste de mamă după puțin timp aveau să înceteze. Teresa nu avea decât patru ani și jumătate, când Doamna Martin fù răpită de o boală dureroasă din mijlocul afecțiunii alor săi.

Dl. Martin, după moartea soției sale, se hotărî să se domicilieze în Lisieux, în apropierea Dlui Guérin, cumnatul său, a cărui soție pioasă avea să îngrijască de educațiunea tinerelor orfane. Dl. Guérin, martor de mai târziu al curajului eroic, cu care acest neasămănat tată își oferise lui Dumnezeu, și cu inima și în faptă, toate copilele, își resumă admirația în următoarele șire entuziaste, adresate uneia dintre nepoatele sale, atunci călugăriță Carmelitană:

„Intr'o zi, Dumnezeu îmi arată un arbore bătrân, încărcat de cinci fructe frumoase, pe cale de a se coace și îmi porunci să-l transplantez în grădina mea. Eu am ascultat... Fructele s'au copt succesiv: Pruncul Isus, cum se spune într'o legendă despre fuga în Egipt, trecu de cinci ori și făcu de fiecare dată câte un semn: bătrânul copac se plecă cu iubire, lăsând fără

murmur să cadă, în fiecare rând, câte un fruct în mâinile Pruncului-Dumnezeu. Ce spectacol admirabil acesta al unui nou Avram! Ce mărire de suflet! Noi nu suntem decât mici pitici pe lângă omul acesta!“

Nutrindu-se dintr'o astfel de sevă în casa părintească, „Fericita“ se inițiază de timpuriu la practica virtuților. Foarte credincioasă din copilărie față de toate darurile dumnezeiești, ea putu să facă, în toată simplitatea sufletului său, mărturisirea următoare, mărturisire foarte rară chiar și pe buzele sfinților: *de a nu fi refuzat niciodată nimic lui Dumnezeu, dela vrâsta de trei ani.*

O inteligență puțin comună, o siguranță de judecată precoce și o experiență devenită, prin suferință, matură înainte de vreme, o așezară foarte de timpuriu într'o atmosferă cu totul streină de atmosfera de pe pământ. Apoi, tineră și fragedă, la etatea de 15 ani, își rupse cu o energie de foc cele din urmă fire, cari o mai legau de lumea aceasta, „sburând“, dornică de sfințenie și de jertfă, în Carmelul din Lisieux.

Acolo porumbița aceasta curată, ascunsă „în despăcătura pietrii“¹⁾, ne făcu destăinuirea cercetărilor sale active și statornice, ca să poată împlini voința lui Dumnezeu, pe care îl simția în mod cu totul particular, lucrând în sufletul său. Insa calea ce aveă să o urmăze ni-i eră arătată prin extaze, ca unor altor sfinite, ci trebuî să și-o descopere ea însaș în mijlocul celui mai adânc întunec sufletesc. Se verifică pentru ea cuvântul Scripturii: „Ca și celce ară și seamănă, apropie-te de înțelepciune și așteaptă rodirile ei bune“. Spiritul Sfânt adauge: „Că mai pe urmă vei află odihna ei, și se va întoarce ție întrubucurie.“²⁾

Așă se întâmplă cu Teresa.

Intr'adevăr, se pare ca și cum Dumnezeu, învins de statornicia ei în urmărirea cu îndrăsneală a unui adevăr prea desconziderat, s'ar fi întors spre ea cu o inimă emoționată, zicându-i ca și altădată smeritei Cananence: „Mare este credința ta! Fie ție precum voiești!“³⁾. Atunci îi fu deschisă și ei și

¹⁾ Cânt., II. 14.

²⁾ Sirah, VI. 19-29.

³⁾ Mat., XV. 28.

miilor de suflete, calea sa proprie: CALEA SA CEA MICĂ. Iubirea dumnezească îi aprinse inima și ea i-se oferì ca o jertfă de tot și murì consumată de flacărele aceste divine.

Dumnezeu va face prin mine lucruri minunate, cari vor întrece la infinit, nemăsuratele mele dorințe, prezise Fericita Teresa.

Străbătând tainele viitorului, își cântă în chipul acesta, ca Maria, admirabilul său cântec de recunoștință: „*Mărește suflete al meu pe Domnul*” și putea, ca și Prea Sfânta Fecioară, să sublinieze secretul minunatei sale predestinări: *Pentru că am fost mică, am plăcut Celui Prea Înalt.*¹⁾

A fost mică în înțelesul mistic al cuvântului, pentru că nu a avut altă ambiție decât această decreștere plină de merit, lăudată de atâteori în sf. Evanghelie de însuș Fiul lui Dumnezeu.

„Trebueșă recunoaștem, mărturisește un director spiritual, că spiritul acesta de copilărie supranaturală începea să se altereze chiar și în cercurile de elită sufletească. Multe suflete umblau îngrijate și lăncezând, după o perfecțiune subtilă, uitând, că Isus Hristos luase cândva în brațe un copil mic, ca să-l așeze în mijlocul învățăceilor săi și să le zică stăruitor: De nu vă veți întoarce și să vă faceți ca pruncii, nu veți intra întru Impărăția Ceriurilor. Că cine se va smeri pe sine ca pruncul acesta, acela este cel mai mare în Impărăția Ceriurilor²⁾. Un superior al unui ord religios, evocând scena aceasta plină de taine, scrie foarte judicios:

„Noi, cari ne numim doctori în Israil, învățam lumea o teologie foarte savantă, pe care credincioșii nu aveau timpul să ni-o asculte. — Dați-ne de mâncare și copiilor noștri cu ce să se îmbrace și atunci noi vom ascultă lungile voastre discursuri, ne spuneau ei; ori: — Dați-ne câteva maxime simple de viață, pe cari să le putem ascultă, fără să ne oprim din drumul nostru și pe cari să le putem păstră ușor în minte.

„Și Domnului i-se făcù milă de mulțime... El luă o copilă, pe Teresa, o așeză în mijlocul apostolilor săi. Și copila aceasta le descoperì adevăruri atât de simple, atât de ferme-cătoare, încât *doctorii* trebuiră să-și recunoască ignoranța și începură să urmeze pe copila aceasta, ca să-i răspândească doctrina în popor“.

¹⁾ Off. B. Virginis.

²⁾ Mat., XVIII. 1-4.

În felul acesta trezește Dumnezeu, după necesitățile timpurilor „pe apostolii extraordinari ai iubirii sale“ (Msg. Bougaud). Fericita Teresa de Pruncul Isus apare învestită de acest rol mântuitor.

„Pentru epoca noastră de rezistență, Dumnezeu ne-a dăruit pe sfânta aceasta a abandonării; pentru epoca noastră de severitate, pe sfânta noastră de gingășie; pentru epoca noastră de orgoliu, pe sfânta aceasta plină de umilință.“¹⁾

„Iubită Mică Sfântă, scrie într'un fel de rugăciune acelaș autor, iubită Mică Soră, condu-ne pe calea Copilăriei spirituale, calea ta proprie și oricât ar fi ea plină de desiluzii pentru orgoliul nostru și pentru neliniștea noastră, arată-ne, că ea este cea mai dreaptă și cea mai sigură către Dumnezeu“.

Cu o voce mult mai autorizată, Cardinalul della Chiesa, puțin mai târziu Papa BENEDICT XV. subliniază deasemeni această importantă învățătură, ce ni-se da.

„Se pare, că fica aceasta a Carmelului, remarcă el, a voit să ne convingă, cât e de ușor să ajungi la perfecțiunea creștinească, și, spre scopul acesta, se silește să ne arete *calea sa de copilărie spirituală*. Nimic nu poate fi mai ușor decât încrederea de copil și abandonarea totală în brațele lui Dumnezeu“.

Noi vom vedea mai târziu pe regretatul Pontifice, care discernuse atât de bine chemarea aceasta specială a Fericitei, făcând un minunat comentariu doctrinal cu ocazia Promulgării Decretului relativ la eroismul Virtuților sfintei copile.

Încă înainte de ce i-ar fi fost rupte lanțurile, ce o țineau în exil, Teresa avuse personal intuiția misiunii sale providențiale:

Eu simt, că misiunea mea începe, zicea ea pe patul său de moarte, misiunea mea de a face să fie iubit Dumnezeu cum îl iubesc eu, de a dăruî sufletelor calea mea cea mică.

Acțiunea sa, acum, că pentru ea s'a deschis *timpul cuceririlor*, se manifestă din zi în zi tot mai învingătoare, iar Biserica, interpreta fidelă a voințelor dumnezeiești, îi ratifică mandatul, înălțându-o pe altarele noastre.

„Mica Sfântă mare“, cum o numesc mulți, își câștigă îndată învățăcei, mai întâi în Carmel, apoi în lumea întreagă.

¹⁾ Extras din Buletinul profesorilor catolici dela Universitate arul din 20 Aprilie 1913.

„Isus îi dă o mulțime de învățăcei“, scrie un călugăr franciscan, „cum și-a dat și-e-și, cum a dat și apostolilor săi. Ca o stea mare, strălucitoare de sfințenie, ea își atrage o pleiadă de sateliți, pe cari îi face să strălucească de focul, de flăcările sale, de flăcările Soarelui Dreptății, de care este ea atât de aproape“.

Incetul cu încetul, grăunțele de muștar, „doctrina sa cea mică“, devine un copac mare, așa că o mulțime de suflete își găsesc odihna la umbra lui. Este împlinirea poeticei profeții dumnezeiești a Înțeleptului¹⁾:

„Și eu ca o albie de râu și ca un șipot de apă, am ieșit în Raiu. Zis-am: adăpa-voiu grădina mea și voiu îmbătă să-direa mea. Iată s'a făcut mie *din albie râu și din râul meu s'a făcut mare*“.

Să mai fie oare nevoie să dovedim, că doctrina aceasta a Fericitei Teresa de Pruncul Isus nu este o inovație, că nu este o concepție puerilă a evlaviei creștinești, ci că dimpotrivă ea se bazează pe cuvintele nedesmințite ale Mântuitorului, pe linia de conduită trasă de el? Într'adevăr, interiorul binecuvântat al Sfintei Familii din Nazaret nu ne oferă alt conținut pentru meditațiile noastre. Insaș Mama lui Dumnezeu își câștigă admirația noastră prin fidelitatea simplă și continuă în datorințele sale zilnice, trăind din abandonare și umilință, sfințindu-și cu dragostea și cu credință cele mai mici acțiuni. Copila privilegiată a Fecioarei Maria se hotărî să-și formeze inima la școala aceasta dumnezească, luându-și de mobil iubirea, umilința de bază și vizând la perfecțiune în acatele vieții sale comune, liniștindu-se întru toate conform dorințelor Tatălui său ceresc. Acesta eră unicul program, pe care îl realiză ea în taină.

Insaș programul acesta cuprinde cea mai sigură concepție a sfințeniei.

Un preot, cercând într'o zi să convingă pe sfântul Papă Piu X., că în fizionomia Sorei Teresa de Pruncul Isus nu se găsiă nimic extraordinar, primi următorul răspuns: „Ceeace este mai *extraordinar* în sufletul acesta, este tocmai *simplitatea sa extremă*. . . Consultați-vă teologia“.

„Singura mea ambiție, spuse mai înainte gloriosul Pontifice Piu IX., este să devin un mic copil în brațele lui Dumnezeu“.

¹⁾ Sirah, XXIV. 31 - 33.

În sfârșit, reluând gândirea înaintașilor săi, Benedict XV nu esită să proclame solemn, că „în copilăria sufletească se găsește secretul sfințeniei“.

De fapt aceasta eră și doctrina sfântului Francisc de Sales, căruia îi plăcea să repete: „Dumnezeu voește să fim ca pruncii cei mici“.

Între autorii mistici contemporani Mgr. Gay insistă în același înțeles.

„Abandonarea totală, scrie el, este culmea iubirii, iar ultima înălțime a acestei culmi este spiritul de copilărie.“

Imbrățișând apoi într-o singură privire evoluțiile morale și nevoile vremilor noastre, continuă:

„Grația aceasta a copilăriei spirituale lucrează într-o mulțime de suflete și eu nu aș fi de loc surprins, dacă aș vedea pe Dumnezeu, pregătind în Biserică o nouă înflorire. Nu este nici un viciu al timpului nostru, căruia să nu i-se opună ea, nu este nici unul din relele noastre, căruia să nu-i fie ea remediul“.

Fiecare gest divin își are însemnarea sa pozitivă și actuală. Acela de a cită în lume exemplul Fericitei Teresa de Pruncul Isus, ca un apostol al spiritului de copilărie, nu este oare o invitare clară, de a face drumul urmat de sufletul acesta binecuvântat, despre care scria în anul 1898 un călugăr pasionist, venerabil prin vrâsta sa înaintată ca și prin virtuțile sale:

„Eu am convingerea cea mai intimă, că steaua aceasta mică va deveni din ce în ce mai strălucitoare în Biserica lui Dumnezeu. Azi încă nu este decât o stea de dimineață în mijlocul negurei: *Stella matutina in medio nebulae*. Însă într-o zi ea va umplea Casa Domnului: *implebit domum Domini*“.

Să lumineze deci ea „tuturor celor din casă“¹⁾ și să fie un gaj de speranță și de mântuire pentru lumea întreagă! *Legiunea sa de suflete mici, victime ale iubirii*, așezată de-a dreptul în iradierea ei, să mângăie Biserica, schimbând în comori de iertare și de milă judecățile dumnezeiești Dreptăți.

Și în sfârșit să cânte universul întreg cu Impărațescul Profet:

„Din gura pruncilor și a celor ce sug ai săvârșit laudă pentru vrăjmașii tăi, ca să sfărâmi pe vrăjmașul și izbânditorul.“²⁾

LĂUDAȚI PRUNCILOR PE DOMNUL!

DR. I. COLTOR,

¹⁾ Mat., V, 15.

²⁾ Ps. VIII, 3.

Insemnări.

Legea privitoare la dispăruții din resboiu, pe care Ministrul justiției Dl. G. Mârzescu a fost declarat, într'un răspuns dat la o *comunicare* făcută în Senat din partea directorului acestei reviste, Păr. canonic *Dr. Victor Macaveiu*, — că o va prezenta cât mai cuvând — a și fost prezentată și trecută prin desbaterea și votul Senatului. — Remâne, ca ea să treacă și prin Cameră și apoi să fie supusă M. S. Regelui spre sancționare.

Legea este de o necesitate din cele mai urgente. În alte state, situația actelor de stare civilă a celor dispăruți în cursul resboiului mondial, este aranjată de ani de zile. În *Franța*, din 25 Iunie 1919, în *Italia* se aplică un decret-lege din 15 August 1919, în *Germania* ordonanța din 9 August 1919, iar în *Austria* este în vigoare o Novelă din 12 Octomvrie 1914.

Potrivit împrejurărilor, în cari neamul românesc a dus războiul, de dispozițiile nouei legi, e vorba să se bucure nu numai foștii militari, ci și populația civilă. În alte țări adecă, de loc ocupație dușmană n'a fost, sau a fost mărginită la o anumită regiune, așa că restul populației civile nu a avut să sufere nici una din ororile resboiului. La noi, aproape nu a fost petec de pământ unde locuitorii să nu indure toate grozăviile unui resboiu așa de îndelungat: ocupație dușmană, teritoriul de lupte, refugiați, internări etc.

Ca punct de plecare, pentru a beneficia de dispozițiile acestei legi s'a luat ziua de 26 Iulie 1914, când a început mobilizarea Austro-Ungariei.

Expunerea de motive a proiectului votat la Senat, lămurește, că pentru stabilirea situației juridice a celor dispăruți, s'a adoptat sistemul ce prevalează în dreptul modern, acela al *declarării morții prezumate a celui dispărut*, după oare-care trecere de timp, de oare-ce prezumția morții este îndeajuns de îndreptățită prin trecerea unui interval oare-care de timp și prin faptul, că dispariția a avut loc în cursul resboiului, așa în cât remâne o prea slabă posibilitate de întoarcere a dispărutului, dacă, cu actualele mijloace de comunicații, el nu a dat de știre despre sine timp îndelungat!

Pe cititorii nostri îi interesează de sigur mai ales partea aceea din proiect, care privește legătura de căsătorie a dispăruților.

Legea, resp. proiectul votat de Senat prevede, că căsătoria aceluia a cărui moarte a fost declarată potrivit legii de față, se desface numai atunci, când soțul rămas în viață se recăsătorește, ceea-ce este îndreptățit să o facă imediat după-ce hotărîrea a rămas definitivă.

Pentru cazul, când soțul prezumat mort s'a reîntors sau s'a constatat că e încă în viață, iar celalalt s'a recăsătorit proiectul rezervă primului soț sau soțului, care a ignorat existența acestuia, dreptul de a cere anularea celei de a doua căsătorie în termen de cel mult 6 luni, dela constatarea oficială a existenței presupusului mort. — Față de soțul de bună credință precum și față de copii proveniți din a doua căsătorie, în cazul unei anulări a acestei căsătorii, legea prevede efectele căsătoriei putative.

Când vom avea legea deplină, — cu toate modificările, ce ii se mai pot adauge în cursul discuției la Cameră, vom analiza mai deaproape părțile ce ne importă. (x)

*

Studion. *Bolletino delle chiese di rito bizantino. Bulletin des églises de rite byzantin.* La Roma a început să apară un nou buletin al bisericilor de rit bizantin, în editura librăriei papale Frederic Pustet și sub îngrijirea pâr. Ciril Karalevskij. Numărul 1 aduce un articol de program care lămurește scopul publicației: 1., de a apropia unele de altele, în limitele comuniunii catolice, diferitele biserici de rit bizantin, care astăzi se ignoră reciproc, prin studii de istorie, geografie și statistică, prin chestiuni practice de drept canonic, de pastorală și de liturgie, de metode de urmat la formarea clerului oriental, administrare de sacramente, disciplină ș. a. 2., de a fi organ de legătură între Orientali și Occidentalii, astăzi tot mai număroși, cari se interesează de chestiunile religioase din Orient. Buletinul e pus sub patronagiul Sfântului Teodor Studitul, doctorul, melodul și legislatorul bisericii bizantine. Chestiuni politice nu discută. E internațional. Servește catolicismul și toate bisericile orientale. Articolele și informațiunile se publică în una din aceste trei limbi mai cunoscute în Occident: latină, italiană, franceză.

În articolul „Ce trebuie înțeles prin rit bizantin“ pâr. C. Karalevskij arată că denumirea de rit grec nu e corectă. Ea confundă *ritul*, ansamblul rugăciunilor și ceremoniilor religioase, cu *limba* în care se celebrează ritul numai într'o re-

giune anumită. Nu e corectă, din aceeaș cauză, nici denumirea de rit latin. Corecte sunt denumirile: rit bizantin și rit roman, fiindcă în Bizanț s'a fixat definitiv ritul originar din Ierusalim și Antiochia, precum la Roma s'a fixat și ritul greșit intitulat latin. Fiindcă apoi ritul bizantin are mai multe ramificații, p. r. C. K. e de părerea să se specifice întotdeauna ritul prin un adaos întregitor: bizantino-slav, bizantino-român, bizantino-georgian etc. În ce ne privește, noi nu prea suntem bucuroși de a ne intitula nici greco-români, nici bizantino-români. Noi vrem să fim cât mai departe de Greci și de Bizanțul cu Fanarul lor. Noi suntem fericiți dacă putem fi numiți Români uniți cu Roma sau și Români catolici. Optimus quisque sibi denominator. Incolo avem începutul unei strălucite conferințe despre misiunea monahismului în unirea bisericilor de Mgr. Andreiu Szeptyckyj, mitropolitul Haliciului, precum și alte notițe și informațiuni de deosebit interes și folos. Fiindcă buletinul promite a se ocupa și de noi Români, îl recomandăm cetitorilor cunoscători ai celor trei limbi, mai ales că abonamentul anual nu e prea urcat: 10 franci francezi la adresa librăriei Frederico Pustet Piazza S. Luigi dei Francesi 33, Roma (20). (ig.)

*

Anuarul (IV) Reuniunii femeilor române din Beiuș și împrejurimi 28 Mai 1922—29 Aprilie 1923. Beiuș 1923, Edit. Reuniunii.

Reuniunea femeilor din Beiuș e fără îndoială una din cele mai harnice. Aranjează serbări, susține un cămin pentru adăpostirea femeilor în trecere prin Beiuș, organizează expoziții, împarte daruri de Crăciun și de alte serbători, tipărește regulat anuarul (mare calitate și aceasta!), deși posedă în total numai 117 membre. Dovadă că una e numărul și alta e puterea. Anuarul de față cuprinde afară de telegramele omagiale către M. Sa Regina, patrona reuniunii și răspunsurile la aceste telegrame strălucita cuvântare a președintei d-na *Angela Selagianu* despre însăși patroana reuniunii, M. Sa Regina, precum și despre opera ei literară. Secretara reuniunii, d-na *Elisa Dr. Pavel* publică o interesantă conferință despre "Flori" ținută cu ocazia deschiderii expoziției de crizanteme, apoi procese verbale, dări de seamă, socoteli etc. La sfârșit e și o listă a membrilor. Urăm reuniunii încă mulți ani de rodnică activitate. (ig.)

*

Orientalia Christiana. Num. 5 Octobre 1923. *P. Leonardus Lemmers O. F. M.*, Hierarchia latina Orientis 1622—1922. Pars I. Pontificio istituto Orientale, Piazza della Pilotta 35. Roma 1, 6 Lire. Această disertație cuprinde biserica constantinopolitană și teritoriile din Asia și Africa supuse în veacurile trecute stăpânirii persane și turcești. Ne privindu-ne direct pe noi, nu vom insista aici cu deamănuntul asupra ei. Insistăm însă asupra publicațiilor atât de valoroase ale Institutului Pontificiu Oriental. Seria I a acestor publicațiuni îmbrățișează chestiuni biblice și semitice. Seria II e creștină. Fasciculele nu apar regulat. Intr'un an însă ele dau un volum de 320 pagini și cuprind mai cu seamă recensuni și bibliografii privitoare la Orientul Creștin. Până acum cetim că ar fi apărut (afară de No 5) încă 4 fascicule și anume: *L'unité dans le Christ* (3 franci francezi); *Ecclesiologia dissidentium antiquiorum* (4 fr.); *L'église orthodoxe penukrainienne créé en 1921* (4 fr.); *Le dossier américain de l'orthodoxie panukrainienne* (8 fr.). — Se anunță apoi apariția unei lungi serii de publicațiuni, dintre care partea covârșitoare privește pe Ruși, poporul cel mai numărös din Orientul creștin. (Ce însemnează a avea la Roma un preot iscusit și devotat ca pâr. rus Cyrille Karalevskij!). Sunt unele care ne interesează direct și pe noi cum ar fi: *Prof. Felice Capello S. I.*, Gli impedimenti matrimoniali nell' Oriente. — Deve il clero orientale recitare il divino officio? Mai departe: *Prof. Jean M. Hanssens S. I.*, Recueils de decisions romaines sur les Rites Orientaux (Culegere de deciziuni romane asupra riturilor orientale). — Interesantă pare a fi și lucrarea anunțată de *Prof. Marcel Viller S. I.*, Héros et doctrines de l'ascétisme oriental (Eroi și doctrine ale ascetismului oriental). (ig.)

Rubrica Homiletică.

Predică pe Duminică a 10-a după Înălțarea Sf. Cruci.

»Muiere te-ai slobozit de boala ta«. (Luc. 13, 12).

Fariseii îl învinovăteau adeseori pe Isus, zicând, că el calcă, nesfințește ziua Sâmbetei, fiindcă și 'n aceasta ca de altcum în toate zilele făcea minuni. Oare lucru-

rile acestea săvârșite pentru mărirea lui Dumnezeu și pentru binele aproapelui, să fie o nesfințire a zilei de Sâmbăta? E adevărat, că Dumnezeu a poruncit să sfințim o anumită zi din săptămână, prin aceea, că nu săvârșim anume lucruri grele și să ascultăm sf. Liturghie, dar totuși Dumnezeu nu poartă ca să nu facem chiar nimic în zilele acestea. Omul trebuie să-și petreacă viața în lucrare neîncetată și într'un chip deosebit e dator omul să preamărească pe Dumnezeu chiar în zilele de sărbătoare.

Ferizeii nu numai acum i-au atăcat pe Isus, când a vindecat Sâmbăta pe femeia, care avea duhul neputinței de optsprezece ani, ci și atunci, când tot în zi de Sâmbăta a vindecat pe omul, care era bolnav de 38 de ani. La vorbele nesocotite ale farizeilor răutăcioși, Isus a răspuns: Tatăl meu până acum lucrează, și eu lucrez. Aieva. Dumnezeu pururea lucrează, pentru că el totdeauna a fost, este și va fi. Viața lui e lucrare și activitate, de aceea se și numește în sf. Scriptură: *Dumnezeul viu*, ca să se deosebească de zeii păgânilor, cari erau morți, fiindcă aveau ochi și nu vedeau, urechi și nu auzeau, mâni și nu simțeau, picioare și nu umblau. Dumnezeu trăește dela sine, pentru că el este însași *viața*. El trăește în fapte, cari numai prin el sunt și cari s'ar năru, dacă Dumnezeu nu le-ar ținea cu brațul său puternic. Fiind viața lui Dumnezeu o lucrare neîncetată, și noi, cari suntem făcuți după chipul și asemănarea lui, trebuie să lucrăm fără de întrerupere. Dumnezeu și pe strămoșii noștri chiar de aceea i-a așezat în raiul pământesc, ca să-l păzească și să-l *lucreze*. Dacă omul nici în paradis n'a putut sta fără lucru, e vădit, că nici afară de el nu-și poate petrece viața în trândăvie. Viața omenească să desfășoară în o clipă de timp, a cărui margini sunt: nașterea și moartea. Ceeace se cuprinde între aceste două margini, i-s'a dat omului, ca să lucreze, și prin lucrarea aceasta din timp, să se facă vrednic de viața veșnică. Ceeace seamănă omul aici, aceea va secera în veșnicie.

Celce seamănă întru prisosință, așa va și secera, iară cel ce seamănă cu sgârcenie, puțin va și secera.

Imprejurarea aceasta trebuie să ne îndemne la neobosită lucrare, până ce li ziuă, pentrucă va veni noaptea, când nimeni nu mai poate lucra, căci s'a sfârșit timpul câștigării de vrednicii. Toate așa rămân cum se vor afla în ceasul morții. De aceea zice și Apostolul: »Și făcând binele să nu slăbim... Deci dar până când avem vreme, să facem bine cătră toți, și mai vârtos cătră cei ai noștri de o credință«. (Gal. 6, 9, 10).

Rostul nostru aici pe pământ — după cum ne învață sf. Pavel — este: făcând binele să nu slăbim. Neîncetat să facem bine. Această poruncă o împlinim prin rugăciune neîntreruptă. La rugăciune nu-i de lipsă ca buzele noastre încontinuu să se miște, nici limba noastră încontinuu să lucreze, ci numai inima să ne bată pentru Dumnezeu și gândurile să ne fie îndreptate spre el. La săvârșirea faptei bune, nu-i de lipsă ca mâinile și picioarele să ne fie pururea în mișcare, ci numai voința noastră să laude pururea pe Dumnezeu. Cât e de ușor să lucrăm în fiecare moment pentru Dumnezeu, numai să *voim*, și când facem orice lucru iertat să-l îndreptăm spre mărirea lui Dumnezeu. De aceea zice Apostolul: »Deci ori de mâncați, ori de beți, ori altceva de faceți, toate spre mărirea lui Dumnezeu să le faceți«. (1 Cor. 10, 31).

Opreliștea Domnului de a nu lucra în ziua a șaptea, mulți dintre jidovi o înțelegeau greșit, neputând pătrunde spiritul ei și de aceea învinovăteau pe Isus, că vindecând Sâmbăta bolnavii, calcă porunca lui Dumnezeu. Ei nu au știut, ori n'au voit să facă deschilinire între lucrurile grele, aievea oprite, și între lucrurile cucernice ale iubirii. E adevărat, că Dumnezeu în ziua a șaptea a odihnit, adeca a încetat de a mai face alte fapături, dar în ziua a șaptea a făcut o reprivire generală asupra tuturor celor zidite și le-a aflat bune. Și pentru noi privirea lucrurilor lui Dumnezeu să fie ocupația de căpetenie, în zilele când dăm odihnă trupului obosit. În zi de sărbătoare, socotind cu mai multă luare aminte lucrurile Domnului, adoară-i atotputința, înțelepciunea și iubirea și din fapături năzuește-te, să cunoști mai deplin pe ziditorul veșnic. Pe lângă aceasta creștinul bun cearcă să

vadă și cum a petrecut săptămâna trecută și dacă află ceva scădere îndată o și îndreaptă. E lucru plăcut lui Dumnezeu și recomandat de sf. Biserică, ca zilele de sărbătoare să le sfințim prin primirea sf. taine, cu deosebire a mărturisirei și a sf. cuminecături. În zilele acestora trebuie să ne ocupăm nemijlocit cu Dumnezeu, cu el trebuie să grăim, cuvântul lui trebuie să-l ascultăm, să ne grijim de lucrurile importante ale sufletului. În celelalte zile ale săptămânei, ne ocupăm mijlocit cu Dumnezeu, împlinindu-ne cu inimă și gând curat datorințele statului nostru.

Și în zilele noastre sunt fără număr farizeii de aceia, cari se smintesc și ne chiar batjocoresc, când ne împlinim cu conștiințiozitate datorințele noastre, mai ales cele față de Dumnezeu. Creștinul bun și conștiu de demnitatea sa nu ia în seamă sminteala aceasta prefăcută a răutăcioșilor, ci aducându-și aminte, că mai vartos se cade a asculta de Dumnezeu, decât de judecățile neînțelemeiate ale lumii, continuă fără stânjinire împlinirea întomnai a poruncilor dumnezeiești și bisericiești. Judecata lumii sau a mulțimii a fost și va fi totdeauna, deosebită și contrară judecății Domnului și a oamenilor săi, pentru că ea se îndreaptă după înțelepciunea înșelătoare a trupului, și nu după spusele veșnic adevărate ale spiritului luminat de harul dumnezeesc. Oamenii cei răi își află o desfătare înspăimântătoare în a vedea și pe alții în aceeași osândă cu ei.

Să respingem încercările aceste primejdioase ale acelor, care aleșuesc la curățenia gândurilor și a faptelor noastre și nebăgându-i în seamă, să săvâșim neîncetat, unde și când numai putem binele, căci astfel urmăm pilda lui Isus Hristos și ne facem tot mai asemenea Părintelui nostru ceresc, care pururea lucrează.

TELLUS.

Predică pe Duminica a XI-a după Înălțarea Sfintei Cruci.

»Eși curând la căile și la ulițele cetății, și săracii și ciungii și orbii și schiopii adu-i aici!«

(Luca XIV., 21).

Toți sfinții Părinți, I. A., sunt de părere, că cina cea mare, despre care e vorba în sfânta evanghelie de astăzi, este sfânta Cuminecătură și că acel »om oarecare« despre care ni-se spune, că a chemat pe mulți, este Domnul nostru Isus Hristos, care și-a lăsat trupul și sângele său nouă spre mâncare și care prin aceasta ne dă cea mai mare și mai minunată cină, pe care a dat-o vre-odată vre-un împărat sau vre-un om bogat din lume.

Mare este cina aceasta, pentru că a pregătit-o împăratul împăraților, cel mai mare domn al lumii acesteia, însuș Mântuitorul lumii. Mare este cina aceasta, pentru că este pregătită pentru cea mai mare familie din lume, pentru întreg neamul creștinesc. Mare este cina aceasta, pentru că a fost cumpărată cu prețul cel mai scump din lume, cu însuș sângele Dumnezeului nostru. Mare este cina aceasta, pentru că cei ce se împărtășesc cu vrednicie dintr'însa, își mântuiesc sufletul, pe când cei ce o primesc cu nevrednicie se nefericesc cu desăvârșire.

Numai în o privință nu ni-se pare această cină mare și minunată, că adică n-au luat parte la ea oameni de samă. Poftiți au fost ei tot oameni bogați și de frunte, dar n-au venit, și de aceea stăpânul easei a fost silit să adune pe toți săracii și ciungii, pe toți orbii și schiopii de pe la răspântiile drumurilor.

E lucru curios — va zice cineva — ca la o cină atât de mare, să ia parte numai sărăntoci. Dar să nu judecăm pripit! Acești săraci și ciungi, orbi și schiopi, dela cina Domnului, nu sunt oameni așa de desprețuit, cum s'ar părea la întâia privire. Nu, ei trebuie să fie oameni de samă, dacă i-a aflat vrednici Domnul, ca să fie împărtășiți de acele bunătăți. Și dacă am fi și noi ca ei, nu am fi vrednici numai de cina aceasta, ci și de cea din împărăția cerurilor, care este fericirea veșnică.

Și tocmai aceasta este, ceea ce vreau să vă arăt în predica de astăzi, că adevărat pentru ce a invitat Domnul la cina sa pe săraci și pe ciungi, pe orbi și pe șchiopi și pentru ce i-a aflat vrednici tocmai pe aceștia de cină.

Săraci li numește evangelia pe aceia, cari nu-și leagă sufletul de oele pământești, fie ei săraci ori bogați. Sărac este deci omul, care se îndestulește cu puțin, care nu dorește averea altuia și nu află fericirea sa în averi. Dar și acel bogat, care nu este legat prea tare de bunurile lumii acesteia, și care trăiește conform învățăturilor Domnului, dând milostenie săracilor și folosindu-și averea pentru preamărirea lui Dumnezeu, se poate numi sărac în înțelesul evangheliei. Acești săraci sunt vrednici de împărtășirea cu sfintele taine și despre ei se spune la psalm 21, 27: *»Mânca-vor săracii și se vor sătura și vor lauda pe Domnul, cei ce-l caută pe dânsul«*. Și precum săracii, oricât ar mânca, nici când nu se satură, așa este și sfânta Cuminecătură pentru cei săraci cu spiritul: o mâncare, după care pururea flămânez, după cum se zice în s. Scriptură: *»Cei-ce mă mănă pe mine iară vor flămânzi și cei ce mă beau pe mine iară vor însătoșa«*. (Înțelepciunea lui Isus fiul lui Sirach 24, 23).

Bogații, în schimb, ale căror inimi și dorințe numai spre bunurile lumii acesteia sunt îndreptate, ai căror Dumnezeu este pântecul și banul, nu flămânez după pâinea vieții, după sfânta Cuminecătură. Astfel au fost și oaspeții invitați la cina din sfânta evanghelie de astăzi. Fiecare avea câte o scuză. *»Cel dintâiu a zis lui: moșie am cumpărat și-mi caut să o văz, rogu-te să mă ierți, Și altul a zis: părechi de boi am cumpărat cinci și voi merge să-i ispitesc, rogu-te să mă ierți. Și altul a zis: m'am însurat și pentru aceea nu pot veni«*. Acești bogați își aveau deja mâncarea lor și toată inima lor cu afacerile era cuprinsă, de aceea au desprețuit cina Domnului. Și de acești bogați sunt și astăzi destui, I. A., ba, mi-se pare, mai mulți decât oricând. Ori, să-mi spună cineva, pentru ce sunt așa de puțini, ceice ascultă glasul chemător al preotului, care ne cheamă la fiecare sfântă liturgie, zicând: *»Cu frica lui Dumnezeu, cu cre-*

dină și cu iubire să ne apropiem!« Dacă ei cred aievea, că pe acest sfânt altar se află trupul și sângele Domnului, și că acest sfânt trup și sânge ni-se dă spre mâncare și beutură, spre iertarea păcatelor și spre viața de veci, pentru ce se apropie oamenii de această cină de taină numai odată la an, ba unii nici chiar atunci? Pentru ce nu se îmbulzesc la ea în fiecare zi, după cum ar fi natural? — Pentru că sunt sătui de alte mâncări și beuturi. Nu se îngrijesc de altceva, decât de trupul lor, tot calculează și speculează, tot fac la planuri și la proiecte, tot cumpără și vând, și nu știu cum să-și înmulțească mai mult bogățiile. Ori apoi sunt plini de păcate și de fărâdelegi, de necurăție și de ură, de pizmă și de gâlceavă. Cum să aibă deci dorința, de a se apropia de Sfânta Sfințelor!? Cum să ia aceștia contravenin, până când nu vor da afară din stomacurile lor veninul înghițit? Cum să mănânce ei mană, până se satură cu mâncările egiptiene?

Numai săracii, în înțelesul evangheliei, numai a căror minte se înalță mai pe sus decât glia, numai ei pot să aibă foame după trupul Domnului, și sete după sângele lui. Despre unii ca aceștia zice s. Scriptură: »Pe cei flămânzi i-a umplut de bunătăți și pe cei bogați i-a scos afară deșărți«. (Luca 1, 53).

Cei ce se apropie de cina cea de taină, sunt ciungii, adică cei slăbuți, (*debiles*, după cum îi numește Vulgata). Pentru că ciungii, resp. slăbuții merg nesigur, plini de frică, tremură și se cutremură, ei iubesc pacea și li-e frică de bătaie și de gâlceavă. — Așa trebuie să ne apropiem și noi »cu frică« și cu cutrămur, cu pace în inimă și nu cu gânduri rășboinice de Sfânta Euharistie, căci doară zice Domnul: »Veniți la mine toți cei oboșiți și însărcinați și eu vă voi odihni pe voi!«

Cei ce se apropie de sfânta Cuminecătură, sunt mai departe orbii. Aceștia adică nu-și bat capul, cum se poate ca pâinea și vinul de pe masa altarului, să se prefacă în trupul și sângele Domnului, ci cred *orbeste*, pentru că aceasta Domnul le-a spus-o, iară Domnul nostru Iisus Hristos nu poate cere dela noi lucruri cu neputință de crezut. Nici un adevăr de credință nu este atât de

clar și de bine dovedit ca acesta și nici o poruncă a Domnului nu este mai aspră decât aceea, de a ne cumineca, întrucât dorim să avem viața dincolo de mormânt. Să nu cercetăm deci prea mult acest mister, această taină a credinții; să nu căutăm să-l înțelegem, pentru că oricâtă știință ar fi Ingrămădită în capul cuiva, nu o va putea înțelege nici odată. »*Taina aceasta mare este*«, și această taină nu o vom putea deslega nici odată. O credem însă, pentru că ne-a descoperit-o Domnul cerurilor și al pământului, »*al cărui cuvânt este adevărul*«. La această taină se potrivesc atât de bine cuvintele Mântuitorului dela Mateiu 11, 25: »*Mărturisescu-mă fie Părinte, Doamne al cerului și al pământului, că ai ascuns acestea de către cei înțelepți și înțelegători și le-ai descoperit pruncilor*«, adică credincioșilor.

Să mai vedem în urmă, pentru ce a adunat omul acela la cina sa și pe schiopi. Schiopii au picioare strâmbe și de cele mai multe ori le este strâmb și trupul. Câți strâmbi de aceștia nu se află pe la curțile împăraților, ale regilor și ale puternicilor lumii acesteia! Cum se strâmbă și se încovoie, cum se aruncă la pământ și se umilesc, oridecâteori vreau să câștige vre-un favor dela cei mai mari! Dumnezeu însă nu pretinde dela noi așa ceva, ci ca să fim umiliți și plini de reverință în fața acelei cine de taină. Astfel purtându-ne, vom fi și noi între schiopii evangheliei, după cum spune Isaia profetul: »*Și vor veni la tine temându-se fiii celor ce te-au smerit pe tine și se vor închina la urmele picioarelor tale toți cei ce te-au întăritat*« (60, 14). Sfânta Scriptură ne povestește în a doua carte a Impăraților despre Memphivoste, feciorul lui Ionathan, care a fost schiop din copilăria sa, pentru că l-a scăpat pe el din brațe daica sa. Pe acesta l-a chemat împăratul David înainte sa, voind să facă milă cu el pentru Ionathan. »*Și au venit Memphivoste și căzând pe fața sa s'au închinat lui. Și a zis David lui: Memphivoste, iară el a zis: iată robul tău. Și a zis David lui: nu te teme, că jdcând voi face cu tine milă pentru Ionathan tatăl tău, și voi da fie toată hrana lui Saul tatălui tătâne-tău și tu vei mânca pâine la masa mea pururea. Și închinându-se Memphivoste a zis: Cine sunt eu robul tău, că ai căutat spre un câne*

mort ca mine? (II. Cartea Impăraților, 9, 6—7). Vedeți I. A. acest Memphivoste este un fecior al lui Ionathan, așadară un nepot de al lui Saul, și cu toate acestea se umilește întru atâta înaintea regelui David, încât se numește pe sine căne mort! El știe adecă, cumcă fiind schiop nu poate să facă nici un serviciu la casa lui David și că astfel nu merită să mănânce la masa lui. I. A. Mărturisiți înșivă, avem noi mai mare vrednicie de a ne apropia de masa Domnului, decât acest Memphivoste de masa lui David? Ce-i putem noi folosi ori ce-i putem da Domnului nostru Isus Hristos, când toate câte le avem dela El le-am primit? Și cu toate acestea ne chiamă la masa sa, la care nu sunt vrednici să mănânce nici chiar îngerii din ceriuri. N'avem deci oare și noi motiv de a ne umili și smeri cu inima în fața Fiului lui David?

Să ne apropiem deci asemenea săracilor și ciungilor, orbilor și schiopilor din sfânta evanghelie de astăzi de sfânta taină a Euharistiei! Meargă bogații și vază-și moșiile, ispitească-și boii și înșoare-se; meargă aceia, al căror Dumnezeu este pântecule. Voi însă săracilor cu spiritul, veniți și »*cu frica lui Dumnezeu, cu credință și cu iubire vă apropiați*«. Meargă cei mândri în cugetul inimii lor, veniți, în schimb voi umiliților! Meargă oei ce nu cred până nu-și bagă degetele în ranele picioarelor, veniți în schimb voi săracilor și ciungilor, orbilor și schiopilor, veniți și împărtașiți-vă eăt mai des »*sfintelor, preacurătelor, cereștilor, fără de moarte, de viață făcătoarelor, înfricoșatelor lui Hristos taine!*« Veniți »*gustați și vedeți, că e bun Domnul!*« Amin.

Prof. IULIU MAIOR.

Predică pe Duminica XIV după Înălțarea sf. Cruci.

»Isus Fiul lui David, miluește-mă«. Luc. 18, 38.

Ne cuprinde mila față de orbul din sf. Evanghelie de azi, a cărui credință fără margini în totputința lui Isus izbucnește din adâncă conștiință a nefericirii sale în

o clipită norocoasă de mult aşteptată, care totuşi a sosit atât de pe neaşteptate. E mare nefericirea celui orb şi oricare dintre noi se îngrozeşte şi numai la gândul, că s'ar fi putut naşte orb, ori că şi-ar putea pierde vederea ochilor într'o clipită nenorocoasă, dar mărimea nefericirii orbului din sf. Evanghelie de azi creşte în măsura dorului său nespus de a vedea, căci într'adevăr nimic n'avea mai drag pe lume, decât lumina ochilor, care-i lipsia.

În Iudea şi Galilea, pe unde a umblat Isus, erau mulţi orbi, dar sf. Evanghelie nu ne spune, că i-ar fi vindecat pe toţi aşa încât să nu mai fi rămas nici unul în întunerecul orbiei sale, precum nu s'au mântuit toţi oamenii, cari l-au ascultat, urmărindu-l mai de aproape. Mulţi orbi au rămas nepăsători în nefericirea lor, socotindu-şi orbia ca un mijloc de a-şi câştiga pe uşor ceea ce lipsă pentru traiu şi astfel poate se chiar feriau unii din calea Lui, socotind că e prea grea pentru ei sila, ce trebuiau să şi-o facă, pentru ca să poată deştepta în suflet o credinţă atât de mare, încât în virtutea ei să se simtă în stare a cere cu nadejde ajutorul lui Isus, dobândirea căruia nu o socotiau de ceva mare câştig pentru ei.

Nu în şirul acestora a stat orbul din sf. Evanghelie de azi. Nefericirea sa si-o socotia aşa de mare, cum o socotim oricare dintre noi, cei cu ochii sănătoşi. Dorul de a-şi câştiga vederea era aşa de fierbinte, ca unica lui ţintă, dela ajungerea căreia li atârna rostul acestei vieţi.

El sta la marginea drumului, ce ducea în cetatea Iericho şi cerşia milă dela trecători cu gura de jumătate, căci gândul lui era dus airea: De mult tot auzia că se vorbeşte de un Isus, care-i atotputernic ca Dumnezeu însuşi, încât chiar orbilor din naştere le dă vedere. Cum ar cutriera el ţara întregă zi şi noapte, numai să ştie că l-ar întâlni pe acel Isus, şi să aibă cine să-l conducă. Dar să nimerească Isus chiar în această cetate! Pentru el ar fi cea mai mare fericire, căci ar dobândi soarele, lumina căruia pantru el nu există. Pe când se gândia aşa, iată numai că aude paşi mulţi de gloată

mare, ce trece tăcută pe drum. El nu se nădăiește că ce poate să fie! Mulțimea în tăcerea ei adâncă pare cufundată în tristeță și totuș nu-î convoiu de înmormântare, căci s'ar auzi bocete și vaiete, iar oamenii la târg în cetate merg mai răsfirați și mai cu multă vorbă. Nu se poate răbda să nu-l întrebe pe cel ce trecea mai de aproape: »Ce e aceasta?« îi răspunde că Isus trece. Atâta numai i-a trebuit. Simte că răsuflarea i-se înoadă în gât și nădejdea mântuirii cu frica de a nu scăpa prilejul mult dorit s'au încheșat la luptă crâncenă în inima lui. Deodată ca ieșit din minți sparge tăcerea cu strigăte desperate: Isuse Fiul lui David, miluește-mă. Mulțimea cufundată în gânduri se zăticnește, se turbură, își pierde răbdarea, ba unii se apropie de el și-l ceartă să tacă. El însă nu iese nimic în seamă. Frica de a nu pierde ajutorul lui Isus îi dă glasului tăria desnădejzii. Inzadar se desprind din mulțime ceată după ceată, care tot cu mai multă mânie îl ceartă să tacă, el tot mai cu multă stăruință strigă: Isuse, Fiul lui David, miluește-mă. Urmarea o știm: Isus vine la el, îi laudă credința, îi dă vederea ochilor. De fericirea lui nu mai amintesc.

Din toate acestea putem înțelege, cât de mare a fost nefericirea orbului din sf. Evanghelie de azi, dar eu citez să zic cu tot dreptul că e mai mare nefericirea aceloră dintre noi, cari deși au ochi trupești, *sunt orbi sufletește*, și anume cu atâta, cu cât e mai meré însemnătatea sufletului față de trup.

Omul care nu se povățuește în săvârșirea faptelor sale de legea lui Dumnezeu, ci se lasă condus de poruncile patimilor sale, acela e orb sufleteste, căci nu vede lumina adevărului veșnic. Bețivul bună oră se lasă condus de porunca măruntaelor sale, cari arzând strigă să fie stâmpărate cu bețură. În unele ținuturi tinerii sunt așa de cuprinși de păcatul necurăției, încât nici nu se mărturisesc, știind că și așa nu se vor lăsa de păcat. În alte ținuturi concubinii sunt în număr îngrozitor. Furtul de lemne în ținuturile păduroase e socotit de un obicei iertat numai să nu-l prindă. Amintesc de oameni de pe airea, nu doară pentrucă între noi n'ar fi destui orbi sufleteste, ci pentrucă privind în oglinda su-

fletului altora, mai ușor și mai calm ne putem judeca starea noastră sufletească.

Păcatele celor înșirați mai înainte nu sunt singurătice, așa că azi să păcătuiească și ca mâne să-i pară rău și să se îndrepteze, ci ele se întind ca pecinginea peste o parte a vieții ori chiar peste viața întreagă, durând o stare păcătoasă neschimbată. Acestea păcate nu le aduce numai întâmplarea, ci ele izvoresc din sufletul orbit al omului, care s'a obișnuit atât de mult cu ele, încât nici nu le mai socotește de păcate. El se crede de om drept ducând o astfel de viață, căci lăsând la o parte legea lui Dumnezeu, lucrează după cum îi spune sufletul său orbit, și ascultând de șoaptele sufletului său i-se pare că merge pe o cale dreaptă, fără să iea seama, că dintr'un suflet orbit, dintr'o conștiință cu judecata greșită numai îndrumări greșite pot să iasă. De aceea zice Isus Hristos: Ochiul este lumina trupului tău, dacă ochiul ți-e curat, întreg trupul este luminos, dacă însă nu e curat, întreg trupul tău este în întunec. Cu ochii trupești aseamănă apoi vederea sufletului: »Deci dară dacă lumina ce este întru tine, este întunec, dară întunerecul cât va fi?» (Mat. 6, 23). Cu alte cuvinte: dacă sufletul nostru este curat, dacă conștiința noastră este dreaptă, atunci toate faptele ce ies din aceasta sunt luminate și plăcute lui Dumnezeu, și întors, dacă ne-am orbit sufletul cu păcate grele, pe cari nu vrem să le mai părăsim, atunci toate faptele noastre sunt ale întunerecului, și cât de grele trebuie să fie păcatele, pe cari un atare om să și-le socotească însuș de pacate, când faptele sale zilnice, cări după legea lui Dumnezeu sunt păcătoase, el și-le socotește de fapte drepte?!

Ce au făcut jidovii orbiți fiind sufletește? L-au ucis pe Isus. crezând că prin aceasta îi fac lui Dumnezeu pe voie, apărându-i legea încredințată lor spre păstrare. Așa și cei orbiți sufletește de patima beției, îmbătându-se la înmormântare ori la o feștanie. cred că au făcut un lucru bun, bând cât mai des pentru iertarea de păcate a repausatului. Altul cărând în spate din avutul altuia, i-se pare că-și câștigă la casă celea tre-

buincioase și iarăș altul trăind în concubinată, i-se pare că a întemeiat o familie cinstită, și câte alte multe nu s'ar mai putea înșira!

Jidovii n'au intrat la Pilat, ca să nu se spurce, ci să mănânce paștile. Așa sunt cei orbiți sufletește, calcă legile celea mari ale lui Dumnezeu, dar pentru aceea împlinesc cu grije legile și obiceiurile mărunte, ca lumea să-i socotească și pe ei în șirul creștinilor buni, ba sunt atât de îndrăsneți în orbia lor, încât se înrărită împotriva preotului, care nu vrea să-i stropească cu apă sfințită la Bobotează, ori le deneagă alte servicii bisericesti, căci orbit fiind sufletește, credeți, că dreptatea e pe partea lor. Lor le sună înfruntarea lui Isus, că strecură țințarul și inghițesc cămila.

Răul cel mai mare însă e, că cel orbit sufletește trăește liniștit, e împăcat cu conștiința sa greșită, carea nu-l mai mustră. Într'adevăr, până ce omul se simte turburat după săvârșirea păcatului, mai este nădejde de îndreptare, când însă păcatul și liniștea trăesc împreună în conștiința adormită, atunci e semn că acel om e foarte aproape de osândă, Sf. Bernard deosebește patru soiuri de conștiințe: 1. Un suflet bun și liniștit este un raiu început încă aici pe pământ. 2. Un suflet, care se turbură mereu din cauza vreunui păcat din trecut ori de frica vreunui păcat ce-l amenință în viitor, este un fel de purgator, în care acel suflet se pregătește pentru fericirea de veci. 3. Un suflet mâhnit, turburat de vederea păcatelor sale este un fel de iad, totuș turburarea lui e semnul unui început de căință, de părere de rău, deci e și semn de întoarcere. Cu toată patima sa, el vede încă binele și răul și această vedere îl poate încă duce la mântuire. 4. Răul cel mai mare însă e, când sufletul omului rămâne calm, liniștit în mijlocul unui traiu păcătos, ca și când ar duce o viață nevinovată, și el chiar pretinde ca oamenii să-l socotească de atare, cum lui îi place să creadă despre sine că e împăcat cu Dumnezeu, pe când Atotputernicul se pregătește să rostească asupra lui sentința osândei veșnice.

Aceștia într'adevăr că seamănă cu acei orbi, despre cari am pomenit la început, că nu l-au rugat pe Isus să

le dea vedere, ci au rămas mulțumiți în nefericirea lor, din care trăgeau ceva folos.

Și să nu creadă nimeni că va scăpa de osânda lui Dumnezeu scuzându-se cu aceea, că neînvățat fiind »n'am știut«, de greutatea acestui păcat. Această scuză poate să o aducă niște păgâni, născuți în cine știe ce fund al lumii, unde nici n'au auzit de numele lui Isus, ori niște oameni de tot mărginiți la minte, cari n'au avut parte de nici o creștere, iar nu niște creștini ca noi, cari auzim învățătura evangheliei de cum intrăm în sf. biserică prin botez și până când ne scoborim în mormânt! Scuză deșartă e aceasta, care ne face și mai vinovați, căci cercăm prin ea să aruncăm vina noastră asupra lui Dumnezeu, că nu ne-a pus la îndemână destule mijloace de a-i cunoaște legea.

Pârș va aduce Dumnezeu asupra noastră chiar pe orbul din sf. Evanghelie de azi, care numai de numele lui Isus a auzit, fără să-i fi cunoscut învățătura și cu toate acestea a știut cum să se roage, ca să scape de orbia Dela el să învețe aceia dintre noi, cari trebuie să se scape de orbia sufletească, ce-i o nefericite nespus de mare față de orbia trupească. Să-și cunoască și recunoască orbia. așa cum orbul din sf. Evanghelie și-a cunoscut nefericirea sa. Să iubească lumina adevărului așa cum a cel orb doria să vadă lumina soarelui. Să nu iea în seamă vorbele ademenitoare ale prietinelor din tovărășia cărora vrea să se rupă, așa cum orbul n'a luat în seamă ocările oamenilor, când îl certau să tacă, ci să ceară ajutorul lui Isus strigând din adâncul sufletului: Isuse, Fiul lui David, îndură-te spre mine și mă mântuește. Și dacă Isus cercându-i credința, nu-l va asculta la întâia și a doua cerere, să nu-și piardă nădejdea, ci cu stăruința de fier a orbului să-și repeteze rugăciunea până ce în sfârșit făcându-i-se milă lui Isus de el, va veni aproape de sufletul lui, ti va șterge orbia sufletească zicându-i cu blândețe: Vezi credința ta te-a mântuit. Atunci cel orb sufletește, văzând acum lumina harului Dumnezeesc, va fi cuprins de o fericire atât de mare, ce n'ar mai schimba-o cu nimic din lumea asta ci și-o va păstra ca cea mai scumpă comoară a sa până va trece cu ea la veșnicie. Amin.

I. C.

Predică pe ziua de Crăciun.

»Nașterea ta, Hristoase Dumnezeu
nostru, răsărit-a lumii lumina cuno-
știnții«. (Troparul sărbătorii).

Mare bucurie și îngrijorare sfântă se naște în sinul unei familii la vestea, că părintele iubit și de mult depărtat se întoarce acasă. Cu mic cu mare se întrec în pregătirea celor de lipsă, ca primirea să fie cât mai reușită, ca să se vadese cât mai vărtos, dragostea ce o nutresc față de el și bucuria ce o simțesc la veșirea lui. Când un principe se întoarce învingător, de pe câmpul de luptă și își trimite înainte semnele biruinței sale, atunci întreaga cetate iese întru întâmpinarea lui, împodobesc străzile, ridică porți de triumf și-l primesc cu semnele cele mai alese ale bucuriei și admirației.

Bucurați-vă și voi iubiți creștini, căci a venit în mijlocul nostru Părintele cel mai iubit, a cărui familie e lumea întreagă și toți oamenii li sunt fii. Nici un domnitor pământesc nu i-se poate asemana în mărime și în iubire față de supușii săi. Inchipuiți-vă: Părintele acesta a învins puterea iadului, a mântuit lumea, a plătit datoria noastră și și-a împărțit nesfârșita sa bogăție între aceia, cari l-au batjocorit și l-au necăjit până la moarte!

În numele st. Biserici, vă îndemn iubiților, să faceți o primire vrednică, „împăratului păcii“, având sufletele curate, ca El să vie în mijlocul pretinilor primitori, ca în sufletele noastre să-și aflu odihnă plăcută și îndelungată.

Răscumpărarea neamului omenesc e o taină, povestită de toate veacurile. Primul om, răsvrătindu-se împotriva lui Dumnezeu îndată a simțit greutatea păcatului și a încercat să se ascundă înaintea feței Domnului, dar glasul răsunător al Părintelui ceresc l-a scos din ascunziș și a rostit asupra lui blestămul morții. Tot atunci Dumnezeu a prezis în chip tainic un mântuitor îndepărtat, care va sfărma într-o zi capul șerpelui. La auzul acestor cuvinte Adam și Eva își îndreaptă spre cer ochii umezi de lacrimi, și prin desimea norilor adunați din toate părțile au întrezerit în depărtare o parte de cer senin, au văzut apropiindu-se în vreme îndepărtate: un Răscumpărător. Răscumpărătorul, căruia stră-

moșii i-se închină cu mii de ani înainte, este: Pruncul Isus, a cărui naștere o prăznuim. De atunci încoace așteptarea Mântuitorului a rămas statornică și n'a încetat nici odată: patriarhii cei cari au trăit înainte de potop, au lăsat urmașilor lor moștenire sfântă, credința în Mesia, ce va să vie.

Iacob, în clipa când să-și dea obștescul sfârșit, pe patul morții vede înainte cu două mii de ani, pe Emaoil cel mult așteptat, și vestește cu glas hotărît fiilor adunați în jurul său, că din neamul lui Iuda se va naște Mesia. Urmează apoi Moisi cel scăpat prin minune, care cuprinde în scris credințele primitive, referindu-se la venirea Răscumpărătorului și-și îmbărbătează poporul, zicând: bucură-te Izraile, pentrucă din neamul tău va ieși un profet mare, ascultați-l popoarelor, pentrucă va aduce veste din cer. Sfârșindu-și Moisi misiunea sa îi urmează Valaam, spunând: că-l va vedea, dar nu acum, îl va privi, dar nu din apropiere, se va naște un fiu în Izrail, care va stăpâni peste toate neamurile pământului, prezice timpul venirii lui Mesia. Se perindază veacuri de-a rândul și profețiile despre venirea lui Mesia rămân dela tată la fiu. Mesia e preocuparea de căpetenie a tuturor, el formează obiectul tuturor doririlor, pentru el bat toate inimile nobile. Speranța în Mesia e firul unic, care a susținut poporul în mijlocul pustiului, în legăturile grele ale sclăviei, și-n mijlocul nenumăratelor lupte.

Pe timpul lui David se reia din nou firul profețiilor și se amplifică prin determinarea împrejurărilor, a timpului, a locului și prin descrierea amănunțită a persoanei Mântuitorului în chipul, că cu cinci veacuri înainte de nașterea lui Mesia se știa aproape atât despre el, cât știm după venirea lui.

Și oare cari au fost motivele acestei nădejdii statornice în venirea Răscumpărătorului și ce bunuri a câștigat prin ea omenimea? Noi oamenii eram pierduți. Adam a păcătuit și astfel s'a ruinat opera măreață a Ziditorului. Prin Adam întreg neamul omenesc a căzut în mizeria cea mai neagră, din care nu-l putea scoate, decât singur Dumnezeu. Omenimea era cuprinsă de o spaimă înfricoșată, îngerii așteptau întimidați desfășurarea tainică a acestei nenorociri. Atunci s'a înfățișat înaintea

Părintelui său cerească Unul născut Fiul său Isus Hristos și de bună voie a luat asupra sa sarcina grea de-a împăca dreptatea adânc vătămată a lui Dumnezeu, învindu-se să-și ia fire omenească și să sufere pentru păcatele noastre. Atunci s'au sărutat dreptatea și păcea. Judecata de moarte s'a șters, în vinașii urmași ai lui Adam s'a înstăpânit nădejdea dulce a mântuirii. Pruncul acela, a cărui naștere o păznuim astăzi, prin jertfirea sa de bunăvoie a redat bucuria omenimei întregi.

Prin răscumpărare, Dumnezeu a dat o mărturie atât de vădită a iubirii sale față de noi, încât nici ingerii n'o pot înțelege. Pentru binefacerea aceasta noi suntem datorii cu nespūsă recunoștință lui Dumnezeu, pentru că el nu e numai Ziditorul nostru, ci ne-a răscumpărat și cu prețul sângelui său și astfel și-a câștigat drepturi și mai mari asupra inimii noastre. Ce nerecunoșcător se arată acela, care prin păcate rupe legătura aceasta de mulțumită, datorită lui! A vătămă pe Dumnezeu, care ne-a zidit și ne susține și care ne poate nimici în tot momentul, e îndrășneală și nebunie fără pereche, dar a vătămă pe Isus, pe Dumnezeul iubirii, care a murit să să ne mântuiască, e un semn de răutate vrednică de spiritul necurat. Cine ar fi crezut vre-odată, că omenimea aceasta nefericită, pe care Isus atât de mult a iubit-o, îl va uita, îi va nesocoti poruncile lui și va cerca să-i zădărnicească roadele suferințelor sale fără de pereche? Și durere, vedem, că chiar așa se întâmplă. Noi vedem, cât se trudesco oamenii pentru afacerile lor trecătoare, cât aleargă să-și adune o mână de aur, dar de starea sufletului se preocupă așa de puțin. Ne-păsarea față de starea sufletului e înspăimântătoare. S'ar părea, că s'a pierdut credința din sufletele creștinilor.

Baremi în zilele aceste sfinte să ne dăm seama de prețul nespūs de mare al sufletului, pentru mântuirea căruia astăzi s'a făcut Dumnezeu, om. Să ne aducem aminte, că suntem creștini și semnul creștinismului ce-l purtăm pe frunte, e lucru sfânt și dumnezeesc. Dacă Isus atâta a pămtimit pentru noi, nu e oare rușine creștinilor, ca în loc să ne năzuim spre a ajunge la mântuire, ne sbatem după bunurile, cari nu ne pot îndestuli nicicând? Să ai toată bogăția lumii, cum te-ai putea

bucura de ea, dacă nu ai pe Dumnezeu? Și apoi ce folosește, să te îmbuibii în desfătări câțiva ani și să n'ai un strop de apă în viața viitoare, să-ți stâmperi setea ucigătoare?

Să nu lăsăm iubiților să treacă timpul înzădar, să ne folosim de ziună înainte de-a ne apuca noaptea. Acestea sunt zilele de iertare și de mântuire. Nu lăsați să treacă fără urme chemările sfinte, ce vi-le face Isus în chip tainic în inimite voastre. Acestea sunt glasul lui Dumnezeu și invitările Prinsului Isus, care dorește să fi-ți a-i Lui. Pune-ți-vă pe lucru și-L slujiți cu credință, iubiți-L cu mai mai mare râvnă. Acesta va fi darul cel mai bine primit, ce-l puteți prezenta lui Isus, Răscumpărătorului omeneso, amintirea nașterii căruia o prăznuim astăzi.

TELLUS.

Reviste.

„Biserica-Ortodoxă-Română”, revista sfântului Sinod, Anul 41, Septembrie 1923. La conferința interortodoxă din Constantinopol Păr. arhim. Scriban a cerut crearea unui organ central ortodox, prin care Bisericile ortodoxe să între într-o comunicare mai deasă și mai vie. La observarea făcută de ziarul „Albina”, că prin această inovație să cearcă să se imiteze pilda Bisericii catolice, Păr. arhimandrit răspunde ingenios, că Dsa s'a gândit la starea Bisericii dela „început” până a nu fi pe lume catolici și ortodoxi! Sărmana indefectibilitate bisericească! Dacă la începutul creștinismului n'a existat Biserica nici în forma catolică, nici în cea ortodoxă, atunci — pentru Dumnezeu — pe ce bază, mai pretindem să justificăm existența continuă, fără întrerupere a societății întemeiate de Isus în aceaș formă esențială? Vine vremea, că au dreptate protestanții, — atât de simpatici anumitor cercuri „ortodoxe” — afirmând că numai ei au reușit să înțeleagă adevărata organizare a societății întemeiate de Isus? De altcum, Păr. Scriban recunoaște, că între bisericile ortodoxe naționale a încetat — ce e drept pe timp scurt „abia 100 ani” — împărțșirea atât de necesară indivizilor, cari se țin și numesc membrii ai aceleiași societăți! Și după toate aceste urmează concluzia logică a Păr. Scriban, că propunerea Dsale n'are nimic a face cu o imitare a Romei! Dela orișicine se primește orișice numai dela Roma nimic. Te pune în uimire de unde atâta averșiune față de leagănul neamului și al credinței noastre! (y).

Cultura Creștină

apare lunar.

ABONAMENTUL:	Redacția și Administrația
Pe un an 70 lei.	Blaj (Transilvania).
Pe șase luni 35 lei.	

Comitetul de editură și redacție.

Dr. Ioan Bălan, Dr. George Bob, Ioan Boroș, Dr. Nicolae Brînzeu, Dr. Alexandru Ciplea, Dr. Ioan Coltor, Dr. Elie Dăianu, Dr. Ioan Ferent, Dr. Anton Gabor, Dr. Ioan Georgescu, Dr. Victor Macaveiu, Dr. Tit Malaiu, Dr. Dumitru Manu, Dr. Isidor Marcu, Dr. Ioan Marianescu, Dr. Gheorghe Miculaș, Dr. Alexandru Nicolescu, Dr. Zenovie Pâclișanu, Dr. Grigorie Pop, Septimiu Popa, Dr. Iacob Radu, Ștefan Roșianu, Dr. Ioan Sâmpăleanu, Dr. Augustin Tatar.

Redactor responsabil: Dr. V. MACAVEIU.

Blaj.

Tipografia Seminarului teologic gr. cat.

Sumarul.

I. Actualități.

Tellus, Gânduri din prilejul unui nou an Pag. 1.

Dr. Victor Macaveiu, »Averile bisericii unite«. (O punere la punct) 33.

— Chestiunea calendarului 219.

I. Salvianus, Profesiunea noastră de credință. (De Ziua învierii) 73.

— De începutul vacanțelor 193.

— Noaptea de Crăciun 289.

Dr. Ioan Coltor, Să vină Mângâitorul 113.

— Serbările de la Blaj 153.

— Cruciata pentru Unirea Bisericii 249.

II. Pagini de istorie.

Dr. Ioan Ferentz, Cumanii și episcopia lor, 4, 37, 77, 115, 156, 196, 229.

III. Pagini de apologetică.

— Omul 42.

Episcop. Dr. A. Nicolescu, Poezia naturii 92.

IV. Apologetica naturii.

Episcop Alexandru, Despre celulă (După A. Gemelli) 123.

— Reverii 163.

— Paserile 256.

— Flori și insecte 14.

V. Rubrică pastorală.

Dr. Izidor Marcu, Tractarea pastorală cu muribunzii.

VI. Rubrică homiletică.

- Tellus*, Predică pe Dumineca fiului rătăcit 30. Predică pe Dumineca II a Paresemilor 58. Predică pe Dumineca Paralitului 110. Predică pe Dumineca Ss. Părinți 141. Predică pe Dumineca IV după Rusalii 775. Predică pe Dumineca XI după Rusalii 210. Predică la schimbarea la față 213. Predică pe Dumineca săptămânei a II-a după înălțarea Sf. Cruci 241. Predică pe Dumineca a VIII. după In. Sf. Cruci 282. Predică pe Dumineca a 10-a după In. Sf. Cruci 311.
- Septimiu Popa*, Dumineca III apostului 62.
- Senior*, Predică pe Dumineca IV a Paresemilor 64. Predică pe Dumineca Tomii 107.
- Parohul*, Predică pe Dumineca V din postul mare 69.
- A.*, Predică pe Dumineca Ss. Paști 103.
- I. C.*, Predică pe Dumineca ss. Rusalii 144. Predică pe Dumineca VI. după Rusalii 178. Predică pe Dumineca VII. după Rusalii 182. Predică ocazională, la căsătoria unui cleric 244. Predică pe Dumineca a V-a după I. Sf. Cruci 273. Predică pe Dumineca XIV după înălțarea Sf. Cruci 319.
- O.*, Predică pe Dumineca I. după ss. Rusalii.
- Gavril Pop*, Predică din prilejul sfințirii clopotelor.
- Clericus*, Predică pentru serbătoarea sfântului proroc Ilie 202.
- C.*, Predică pe Dumineca VII după înălțarea Sf. Cruci 278.
- Prof. Iuliu Maior*, Predică pentru serbătoarea sfinților arhangheli 284. Predică pe Dumineca a XI-a după înălțarea Sf. Cruci.
- George Simu*, Dela 12—2, 23.

VII. Insemnări.

- xy.* Cum se propagă catolicismul în Anglia? 52. Problema religioasă 138. Grecii ortodoksi în America. — Români la Athos. — Biserica vie rusă. — Viitorul catolic al Rusiei 172. Nunțul Marmaggi la Praga 270. Săptămâna academică tomistică 272.
- I. G.* Convingerile religioase ale lui Ion Constantin Brăteanu 53. Convingerile religioase ale lui I. C. Brătianu 139. Pjedici la unirea bisericilor 240.
- C. C.*, † Dimitrie Onciul 138.

- Dr. I. C.*, Problema religioasă 138.
ic., Fericita Teresa de Pruncul Isus 170.
Ixigrec, Străinătatea despre noi 200. M. Theodorian Carada 271.
ig., Mișcări religioase în Cehoslovăcia 239. Haosul bisericii ruse:
 așa numita »biserică vie« 239. † Cardinalul Nicola Ma-
 rini 270. •Studion 309. Anuarul (IV) Reuniunii femeilor
 române din Beiuș și împrejurimi 310.
x., Legea privitoare la dispăruții de războiu 308.

VIII. Cărți, Reviste, Ziare.

- Dr. N. Brînzeu*, Dr. Ioan Marianescu, »Creștini rătăciți« 54.
ig., Dr. Elie Dăian, »Legea strămoșească« 57. »Viața și operele
 episcopului Dr. Dem. Radu« 58.
 (*) Dacoromania, buletinul »Muzeului Limbei Române« din
 Cluj 140.
I. G., Dr. Aloisiu L. Totu 140.
x., Sora Teresa de pruncul Isus 174.
I. Salvianus, Un episod din istoria luptelor poporului rus pentru
 ortodoxie 174.
Niger, Dr. A. Tatar, »Morala creștină« 248.
Œ., Istoria Seminarului din Orade 288.
Y., »Biserica-Ortodoxă-Română«.
-